

KONWENCJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi,
sporządzona w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do publicznej wiadomości:

W dniu 20 grudnia 1988 r. została sporządzona w Wiedniu Konwencja Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi.

Po zapoznaniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 30 kwietnia 1994 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *A. Olechowski*

(Tekst konwencji zawiera załącznik do niniejszego numeru)

**KONWENCJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH
O ZWALCZANIU NIELEGALNEGO OBROTU ŚRODKAMI ODURZAJĄCYMI
I SUBSTANCJAMI PSYCHOTROPOWYMI,**

sporządzona w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r.

Przekład

Strony konwencji,

głęboko zaniepokojone skalą i wzrostem nielegalnej produkcji, nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, co stwarza poważne zagrożenie dla zdrowia i dobrobytu ludzi oraz wpływa szkodliwie na gospodarcze, kulturalne i polityczne podstawy społeczeństw,

głęboko też zaniepokojone stale wzrastającym szerszeniem się wśród różnych grup społecznych nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, a zwłaszcza faktem, że w wielu częściach świata wykorzystuje się dzieci jako konsumentów na nielegalnym rynku zbytu narkotyków, a także dla celów nielegalnej produkcji, rozprowadzania i handlu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, co stwarza niebezpieczeństwo o nieobliczalnych skutkach,

uznając, że istnieją powiązania pomiędzy nielegalnym obrotem a innymi formami zorganizowanej przestępczości, co podważa praworządne stosunki gospodarcze i stanowi zagrożenie dla stabilności, bezpieczeństwa i suwerenności państw,

uznając też, że nielegalny obrót stanowi działalność przestępczą o charakterze międzynarodowym, której zwalczanie wymaga szybkich działań o najwyższym priorytecie,

świadome, że nielegalny obrót prowadzi do tworzenia olbrzymich finansowych zysków i bogactw pozwalających ponadnarodowym organizacjom przestępczym na penetrowanie, deprawowanie i korumpowanie organów rządowych, legalnych przedsiębiorstw handlowych i finansowych, a także wszystkich grup społecznych,

zdecydowane odebrać osobom zajmującym się nielegalnym obrotem mienie pochodzące z ich działalności przestępczej i w ten sposób zlikwidować główną pobudkę takiego ich postępowania,

pragnąc usunąć podstawowe przyczyny prowadzące do nadużywania środków odurzających i substancji psychotropowych, włączając w to nielegalny popyt na te środki i substancje, a także ogromne zyski pochodzące z nielegalnego obrotu,

uważając za konieczne podjęcie działań mających na celu kontrolę nad niektórymi substancjami, takimi jak półprodukty i produkty chemiczne oraz rozpuszczalniki, które są stosowane przy wyrobie środków odurzających i substancji psychotropowych, a których łatwa dostępność doprowadziła do wzrostu nielegalnego wytwarzania takich środków i substancji,

zdecydowane usprawnić współpracę międzynarodową na rzecz zwalczania nielegalnego obrotu drogą morską,

uznając, że zwalczenie nielegalnego obrotu jest wspólną powinnością wszystkich państw i że dla osiągnięcia tego celu niezbędne są skoordynowane działania w ramach współpracy międzynarodowej,

uznając właściwość Organizacji Narodów Zjednoczonych w dziedzinie kontroli nad środkami odurzającymi i wyrażając życzenie, aby organy międzynarodowe, sprawujące taką kontrolę, działały w ramach tej Organizacji,

akceptując naczelną zasady, zawarte w istniejących umowach dotyczących środków odurzających i substancji psychotropowych, oraz system kontroli stworzony przez te umowy,

uznając konieczność wzmocnienia i uzupełnienia działań przewidzianych przez Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r., tę samą Konwencję zmienioną Protokołem z 1972 r. zmieniającym Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r., oraz Konwencję z 1971 r. o środkach psychotropowych, w celu przeciwdziałania rozmiarom i zasięgowi ich nielegalnego obrotu i jego szkodliwym konsekwencjom,

uznając również potrzebę wzmocnienia oraz ulepszenia skutecznych środków prawnych dotyczących współpracy międzynarodowej w dziedzinie zwalczania przestępczości, zmierzających do przeciwdziałania nielegalnemu obrotowi na skalę międzynarodową,

pragnąc zawrzeć wszechstronną, skuteczną i sprawną konwencję międzynarodową, skierowaną szczególnie przeciw nielegalnemu obrotowi, która brałaby pod uwagę różne aspekty problemu jako całości, a w szczególności te jego elementy, które nie są przewidziane w istniejących umowach dotyczących środków odurzających i substancji psychotropowych,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Określenia

Jeżeli nie podano wyraźnie innego znaczenia lub jeżeli inne znaczenie nie wynika z kontekstu, w rozumieniu niniejszej konwencji następujące określenia użyte w niniejszej konwencji mają niżej wskazane znaczenia:

(a) „Organ” oznacza Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających, utworzony na podstawie Jednolitej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. oraz tej samej Konwencji zmienionej Protokołem z 1972 r. zmieniającym Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r.;

(b) „roślina konopi” oznacza każdą roślinę z rodzaju konopi;

(c) „krzew koka” oznacza roślinę każdego gatunku z rodzaju *Erythroxylon*;

(d) „przewoźnik” oznacza każdą osobę, a także każdą jednostkę publiczną, prywatną lub inną zajmującą się przewozem ludzi, towarów lub poczty odpłatnie, w drodze wynajmu lub w zamian za inne korzyści;

(e) „Komisja” oznacza Komisję Środków Odurzających Rady Gospodarczej i Społecznej Organizacji Narodów Zjednoczonych;

(f) „przepadek mienia” — który obejmuje również konfiskatę mienia, tam gdzie jest stosowana — oznacza trwałe pozbawienie prawa własności na podstawie postanowienia sądu lub innej właściwej władzy;

(g) „dostawa niejawnie nadzorowana” oznacza postępowanie, w którym pozwala się, aby nielegalne bądź podejrzone przesyłki zawierające środki odurzające, substancje psychotropowe, substancje wymienione w tabeli I i w tabeli II, załączonych do niniejszej konwencji, bądź substancje, którymi je zastąpiono, były wywożone, przewożone lub przywożone na obszar jednego lub więcej krajów za wiedzą i pod nadzorem właściwych władz w celu ustalenia tożsamości osób, które są sprawcami przestępstw, o których mowa w artykule 3 ustęp 1 niniejszej konwencji;

(h) „konwencja z 1961 r.” oznacza Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r.;

(i) „konwencja z 1961 r. z późniejszymi zmianami” oznacza Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r. ze zmianami wprowadzonymi Protokołem z 1972 r., zmieniającym Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r.;

(j) „konwencja z 1971 r.” oznacza Konwencję o substancjach psychotropowych z 1971 r.;

(k) „Rada” oznacza Radę Gospodarczą i Społeczną Organizacji Narodów Zjednoczonych;

(l) „zakaz obrotu” bądź „zajęcie” oznacza czasowy zakaz przekazywania, zamiany, użytkowania lub przemieszczania mienia bądź czasowe przejęcie powiernictwa, bądź władania mieniem na podstawie postanowienia sądu lub innej właściwej władzy;

(m) „nielegalny obrót” oznacza przestępstwa określone w artykule 3 ustępy 1 i 2 niniejszej konwencji;

(n) „środek odurzający” oznacza każdą substancję, naturalną bądź syntetyczną, wymienioną w tabelach I i II Jednolitej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. oraz tej samej Konwencji zmienionej Protokołem z 1972 r., zmieniającym Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r.;

(o) „mak lekarski” oznacza roślinę gatunku *Papaver somniferum L.*;

(p) „nielegalne korzyści” oznaczają każde mienie uzyskane lub otrzymane, bezpośrednio bądź pośrednio, w związku z popełnieniem przestępstwa określonego w artykule 3 ustęp 1;

(q) „mienie” oznacza wszelkiego rodzaju dobra, zarówno materialne, jak i niematerialne, ruchome i nieruchome, a także dokumenty prawne i inne stanowiące o istnieniu tytułu własności lub uprawnień do tych dóbr;

(r) „substancja psychotropowa” oznacza każdą substancję, naturalną bądź syntetyczną, wymienioną w tabelach I, II, III i IV Konwencji o substancjach psychotropowych z 1971 r.;

(s) „Sekretarz Generalny” oznacza Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych;

(t) „tabela I i tabela II” oznaczają odpowiednio ponumerowane spisy substancji, załączone do niniejszej konwencji, które mogą ulegać zmianie zgodnie z artykułem 12;

(u) „państwo tranzytowe” oznacza państwo, przez którego obszar dokonywany jest nielegalny przewóz środków odurzających, substancji psychotropowych i substancji wymienionych w tabeli I i w tabeli II, a które nie jest ani krajem pochodzenia, ani krajem ostatecznego przeznaczenia tych środków i substancji.

Artykuł 2

Zakres stosowania konwencji

1. Celem niniejszej konwencji jest popieranie współpracy między Stronami, tak aby mogły one bardziej skutecznie przeciwdziałać różnym przejawom nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, mającymi międzynarodowy zasięg. W wykonaniu zobowiązań wynikających z niniejszej konwencji Strony zastosują niezbędne środki, w tym środki prawne i administracyjne, będące w zgodzie z podstawowymi postanowieniami zawartymi w ich krajowych systemach prawnych.

2. Strony będą wypełniać zobowiązania wynikające z niniejszej konwencji w sposób zgodny z zasadami suwerennej równości oraz integralności terytorialnej państw i z zasadą nieingerencji w sprawy wewnętrzne innych państw.

3. Strona wstrzyma się na terytorium innej Strony od wykonywania jurysdykcji oraz wykonywania czynności, które w myśl prawa krajowego drugiej Strony są zastrzeżone wyłącznie dla władz tej Strony.

Artykuł 3

Przestępstwa i kary

1. Każda Strona podejmie środki, jakie okażą się niezbędne, w celu ustalenia za przestępcze, w myśl jej prawa krajowego, następujących czynności, jeśli zostały one dokonane umyślnie:

(a) (i) wyrób, wytwarzanie, sporządzanie wyciągów lub preparatów, oferowanie, proponowanie sprzedaży, rozprowadzanie, sprzedawanie, dostarczanie na wszelkiego rodzaju warunkach, pośredniczenie, wysyłanie, przesyłanie w tranzycie, przewożenie, wywóz bądź przywóz każdego środka odurzającego bądź każdej substancji psychotropowej, dokonywane niezgodnie z postanowieniami Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami bądź Konwencji z 1971 r.,

(ii) uprawa maku lekarskiego, krzewu koka lub rośliny konopi dla celów produkowania środków odurzających, dokonywana niezgodnie z postanowieniami Konwencji z 1961 r. bądź Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami;

(iii) posiadanie bądź nabywanie każdego środka odurzającego lub substancji psychotropowej dla prowadzenia działań wymienionych w punkcie (i);

(iv) wyrób, przewożenie bądź rozprowadzanie urządzeń, materiałów lub substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II, wiedząc, że mają być one użyte do celów nielegalnej uprawy, produkcji bądź wytwarzania środków odurzających lub substancji psychotropowych;

(v) organizowanie, zarządzanie lub finansowanie wszelkich działań przestępczych wymienionych w punktach (i), (ii), (iii) lub (iv);

(b) (i) zamiana lub przekazanie mienia, wiedząc, że mienie to pochodzi z przestępstwa lub przestępstw wymienionych w lit. (a) niniejszego ustępu lub ze współdziałania w takim przestępstwie lub przestępstwach, w celu ukrycia lub zamaskowania nielegalnego pochodzenia tego mienia lub też w celu udzielenia pomocy jakiegokolwiek osobie, która współdziałała w popełnieniu takiego przestępstwa lub przestępstw po to, aby osoba ta uniknęła skutków prawnych swego postępowania;

(ii) ukrywanie lub maskowanie rzeczywistej istoty, źródła, umiejscowienia, sposobu rozporządzania, przemieszczania, praw lub tytułu własności do mienia, wiedząc, że pochodzi ono z przestępstwa lub przestępstw, o których mowa w literze (a) niniejszego ustępu lub z udziału w takim przestępstwie lub przestępstwach;

(c) z zastrzeżeniem postanowień swej konstytucji i podstawowych zasad swego systemu prawnego:

(i) nabywanie, posiadanie lub użytkowanie mienia, o którym wiadomo w chwili jego otrzymania, że pochodzi z przestępstwa lub przestępstw, o których mowa w lit. (a) niniejszego ustępu, lub z udziału w takim przestępstwie lub przestępstwach;

- (ii) posiadanie urządzeń, materiałów lub substancji wymienionych w tabeli I i w tabeli II, wiedząc, że są one lub mają być użyte w celu nielegalnego prowadzenia uprawy, produkcji bądź wytwarzania środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- (iii) publiczne zachęcanie lub nakłanianie innych osób, wszelkimi sposobami, do popełnienia przestępstw, o których mowa w niniejszym artykule, lub do nielegalnego używania środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- (iv) udział, współudział lub jednocześnie się w zмовie, mające na celu popełnienie lub próbę popełnienia któregośkolwiek przestępstwa określonego w niniejszym artykule, a także udzielanie pomocy, nakłanianie, ułatwianie i doradztwo w popełnieniu lub próbie popełnienia takiego przestępstwa.

2. Z zastrzeżeniem postanowień swej konstytucji i podstawowych zasad swojego systemu prawnego, każda Strona podejmie środki niezbędne do tego, aby posiadanie, nabywanie lub uprawa środków odurzających lub substancji psychotropowych dla osobistego użytku, niezgodne z postanowieniami Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami lub Konwencji z 1971 r., zostały uznane zgodnie z jej ustawodawstwem, jeżeli zostały dokonane umyślnie, za przestępstwa podlegające karze.

3. Wiedza, zamiar lub cel, stanowiące przesłankę przestępstwa, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą być wywnioskowane ze stwierdzonych obiektywnych okoliczności.

4. (a) Każda Strona podejmie kroki, aby popełnienie przestępstw określonych w ust. 1 niniejszego artykułu było zagrożone sankcją karną, uwzględniającą poważny charakter takich przestępstw, taką jak kara więzienia lub inna kara pozbawienia wolności, kara grzywny i przepadek mienia;

(b) Strony mogą ustalić, oprócz wydania wyroku skazującego lub orzeczenia kary za popełnienie przestępstwa określonego w ustępie 1 niniejszego artykułu, że wobec przestępcy zostaną zastosowane takie środki, jak leczenie, edukacja opieka po leczeniu, rehabilitacja i resocjalizacja;

(c) niezależnie od postanowień zawartych w poprzednich punktach, Strony mogą zastosować, w przypadkach mniejszej wagi, w zamiar wydania wyroku skazującego lub orzeczenia kary, takie środki, jak edukacja, rehabilitacja, resocjalizacja, a także, gdy przestępca jest osobą nadużywającą środków odurzających lub substancji psychotropowych, leczenie i opiekę po leczeniu;

(d) Strony mogą zastosować wobec przestępcy leczenie, edukację, opiekę po leczeniu, rehabilitację i resocjalizację albo zamiast wyroku skazującego lub orzeczenia kary, albo w uzupełnieniu wyroku skazującego lub orzeczenia kary za popełnienie przestępstwa określonego w ustępie 2 niniejszego artykułu.

5. Strony zapewnią, że ich sądy i inne urzędy sprawujące władzę sądową będą brały pod uwagę, jako okoliczności obciążające w odniesieniu do popełnienia przestępstw określonych w ustępie 1 niniejszego artykułu, takie faktyczne okoliczności, jak:

- (a) współudział w popełnieniu przestępstwa przez zorganizowaną grupę przestępczą, do której przestępca należy;
- (b) współudział przestępcy w innych międzynarodowych zorganizowanych działaniach przestępczych;
- (c) współudział przestępcy w innych nielegalnych działaniach, ułatwionych przez popełnienie przestępstwa;
- (d) użycie siły lub broni przez przestępcę;
- (e) fakt, że przestępca piastuje urząd publiczny i przestępstwo jest powiązane z tym urzędem;
- (f) znęcanie się lub wykorzystywanie nieletnich;
- (g) fakt, że przestępstwo zostało popełnione w zakładzie karnym, w placówce oświatowej, w jednostce opieki społecznej lub w ich bezpośredniej bliskości, lub w miejscach, które młodzież szkolna i studenci wykorzystują w celach kształcenia, sportu lub działalności społecznej;
- (h) uprzednie wyroki skazujące, zwłaszcza za podobne przestępstwa, zarówno za granicą, jak i w kraju, w zakresie, w jakim pozwala na to prawo krajowe Strony.

6. Strony będą starały się zapewnić, aby posiadane w ramach ich prawa krajowego uprawnienia dyskrecyjne, stosowane przy ściganiu osób podejrzanych o popełnienie przestępstw określonych w niniejszym artykule, były wykorzystywane w sposób zapewniający maksymalną skuteczność działań organów ścigania w odniesieniu do tych przestępstw, oraz będą brały pod uwagę konieczność przeciwdziałania popełnianiu takich przestępstw.

7. Strony zapewnią, że ich sądy i inne właściwe władze będą brały pod uwagę ciężki charakter przestępstw wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu i okoliczności wymienione w ustępie 5 niniejszego artykułu, gdy będą rozważać możliwość wcześniejszego lub warunkowego zwolnienia osób skazanych za takie przestępstwa.

8. Strona ustanowi w swoim prawie krajowym, tam, gdzie zajdzie taka potrzeba, długi okres przedawnienia odnoszący się do rozpoczęcia postępowania w sprawach przestępstw, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, i jeszcze dłuższy okres dla przypadków, gdy domniemany oskarżony uszedł wymiarowi sprawiedliwości.

9. Każda Strona podejmie odpowiednie kroki, zgodnie z jej systemem prawnym, aby zapewnić, że osoba oskarżona bądź skazana za przestępstwo określone w ustępie 1 niniejszego artykułu, która przebywa na jej terytorium, będzie obecna podczas niezbędnego postępowania sądowego.

10. W celu współdziałania między Stronami w ramach niniejszej konwencji, w tym zwłaszcza dla współpracy, o której mowa w artykule 5, 6, 7 i 9, przestępstwa wymienione w niniejszym artykule nie będą uważane za przestępstwa skarbowe, przestępstwa polityczne bądź za popełnione z pobudek politycznych, z zastrzeżeniem, że nie narusza to postanowień konstytucji i podstawowych zasad prawa krajowego Stron.

11. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie narusza zasady, że określenie przestępstw, o których jest w nim mowa, oraz środków obrony prawnej należy do prawa krajowego Strony i że te przestępstwa będą ścigane i karane zgodnie z tym prawem.

Artykuł 4

Jurysdykcja

1. Każda Strona:

(a) podejmie kroki niezbędne, aby ustanowić swoją jurysdykcję w odniesieniu do przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1, jeżeli:

- (i) przestępstwo zostało popełnione na jej obszarze;
- (ii) przestępstwo zostało popełnione na pokładzie statku jej bandery bądź na pokładzie samolotu, który w czasie popełnienia przestępstwa był zarejestrowany zgodnie z jej prawem;

(b) może podjąć kroki niezbędne dla ustanowienia jej jurysdykcji nad przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1, jeżeli:

- (i) przestępstwo zostało popełnione przez jej obywatela lub osobę, która ma na jej obszarze miejsce stałego pobytu;
- (ii) przestępstwo zostało popełnione na pokładzie statku, co do którego Strona została upoważniona do podjęcia właściwych działań zgodnie z artykułem 17, z zastrzeżeniem, że jurysdykcja ta będzie wykonywana tylko na podstawie porozumień bądź uzgodnień, o których mowa w ustępach 4 i 9 wymienionego artykułu;
- (iii) przestępstwo jest jednym z przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1 litera (c) punkt (iv) i zostało popełnione poza jej obszarem w celu popełnienia na jej obszarze przestępstwa określonego w artykule 3 ustęp 1.

2. Każda Strona:

(a) podejmie także takie kroki, jakie są niezbędne dla ustanowienia jej jurysdykcji nad przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1, gdy domniemany sprawca znajduje się na jej obszarze, a nie zostanie przez nią wydany innej Stronie, ponieważ:

- (i) przestępstwo zostało popełnione na jej obszarze lub na pokładzie statku jej bandery lub też na pokładzie samolotu, który był zarejestrowany zgodnie z jej prawem w czasie popełnienia przestępstwa, bądź
- (ii) przestępstwo zostało popełnione przez jednego z jej obywateli;

(b) może podjąć także takie kroki, jakie są niezbędne dla ustanowienia jej jurysdykcji nad przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1, gdy domniemany sprawca znajduje się na jej obszarze, a nie zostanie przez nią wydany innej Stronie.

3. Niniejsza konwencja nie narusza wykonywania jurysdykcji w sprawach karnych, ustanowionej przez Stronę zgodnie z jej prawem krajowym.

Artykuł 5

Przepadek nielegalnych korzyści

1. Każda Strona podejmie kroki, jakie mogą być niezbędne dla umożliwienia dokonania konfiskaty:

(a) nielegalnych korzyści uzyskanych w związku z popełnieniem przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1 bądź też mienia, którego wartość odpowiada wartości takich korzyści;

(b) środków odurzających i substancji psychotropowych, materiałów i urządzeń, a także innego wyposażenia używanego bądź przewidzianego do użycia w jakikolwiek sposób w związku z popełnieniem przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1.

2. Każda Strona podejmie także takie kroki, jakie mogą być niezbędne, aby umożliwić właściwym władzom ustalenie, odszukanie, zakazanie obrotu bądź zajęcie nielegalnych korzyści, mienia, wyposażenia, a także innych przedmiotów, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, w celu ewentualnej ich konfiskaty.

3. Aby umożliwić zastosowanie środków, o których mowa w niniejszym artykule, każda Strona upoważni swoje sądy lub inne kompetentne organy, do żądania udostępnienia lub dokonania zajęcia dokumentów bankowych, finansowych bądź handlowych. Strona nie odmówi działania zgodnie z postanowieniami niniejszego ustępu z powodu tajemnicy bankowej.

4. (a) Na wniosek przedstawiony na podstawie postanowień niniejszego artykułu przez Stronę posiadającą jurysdykcję nad przestępstwem określonym w artykule 3 ustęp 1 Strona, na której obszarze znajdują się nielegalne korzyści, mienie, wyposażenie, a także inne przedmioty, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, uczyni, co następuje:

- (i) przekaze ten wniosek swym właściwym władzom dla uzyskania postanowienia o przepadku mienia, a jeżeli takie postanowienie zostanie wydane, to nada mu tytuł wykonawczy, bądź
- (ii) przekaze swoim właściwym władzom, do wykonania w żądanym zakresie, postanowienie o przepadku mienia, wydane przez Stronę wzywającą na podstawie ustępu 1 niniejszego artykułu, w odniesieniu do nielegalnych korzyści, mienia, wyposażenia, a także innych przedmiotów, o których mowa w ustępie 1, znajdujących się na obszarze Strony wzywanej.

(b) Na wniosek przedstawiony na podstawie postanowień niniejszego artykułu przez inną Stronę posiadającą jurysdykcję nad przestępstwem określonym w artykule 3 ustęp 1 Strona wezwana podejmie kroki niezbędne w celu ustalenia, odszukania, zakazania obrotu bądź zajęcia nielegalnych korzyści, mienia, wyposażenia bądź innych przedmiotów, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, w celu ewentualnej ich konfiskaty na podstawie postanowienia wydanego bądź przez Stronę wzywającą — bądź zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w literze (a) niniejszego ustępu — przez Stronę wzywaną.

(c) Postanowienia lub działania, o których mowa w literach (a) i (b) niniejszego ustępu, będą podejmowane przez Stronę wzywaną zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa krajowego, a także z obowiązującymi zasadami postępowania prawnego bądź też zgodnie z postanowieniami każdej dwustronnej i wielostronnej umowy, porozumienia lub uzgodnienia, którymi może być związana wobec Strony wzywającej.

(d) Postanowienia artykułu 7 ustępy od 6 do 19 stosuje się *mutatis mutandis*. W uzupełnieniu informacji przedstawionych w artykule 7 ustęp 10 wnioski przedstawiane na podstawie niniejszego artykułu powinny zawierać:

- (i) w przypadku wniosku przewidzianego w literze (a) punkt (i) niniejszego ustępu — opis mienia, które ma być przedmiotem przepadku, oraz opis sprawy, na którym opierała się Strona wzywająca, w zakresie umożliwiającym Stronie wzywanej uzyskanie postanowienia zgodnie z przepisami prawa krajowego;
- (ii) w przypadku wniosku przewidzianego w literze (a) punkt (ii) — dopuszczalny z punktu widzenia prawnego opis postanowienia o przepadku mienia, wydany przez Stronę wzywającą, który stanowi podstawę wniosku, opis sprawy, a także oświadczenie, w jakim zakresie żądane jest wykonanie postanowienia;
- (iii) w przypadku wniosku przewidzianego w literze (b) — opis sprawy, na którym opierała się Strona wzywająca, a także wyszczególnienie żądanych czynności.

(e) Strony przedstawią Sekretarzowi Generalnemu teksty swoich ustaw i rozporządzeń, które zapewnią wprowadzenie w życie postanowień niniejszego ustępu, a także teksty wszelkich ewentualnych zmian w tych ustawach i rozporządzeniach.

(f) Jeżeli Strona ustali, że zastosowanie przez nią postępowania, o którym mowa w lit. (a) i (b) niniejszego ustępu, zależy od istnienia odpowiedniej umowy, to Strona ta będzie uważała niniejszą konwencję za niezbędną i wystarczającą podstawę prawną.

(g) Strony będą dążyły do zawarcia dwustronnych i wielostronnych traktatów, umów i porozumień w celu zwiększenia skuteczności współpracy międzynarodowej w zakresie omawianym w niniejszym artykule.

5. (a) Nielegalne korzyści bądź mienie, które skonfiskowała Strona zgodnie z postanowieniem ustępu 1 lub ustępu 4 niniejszego artykułu, będą spożytkowane przez Stronę zgodnie z jej prawem krajowym i zasadami postępowania administracyjnego.

(b) Jeżeli Strona działa na wniosek innej Strony zgodnie z niniejszym artykułem, to może specjalnie rozważyć zawarcie umów odnoszących się do:

- (i) przekazania równowartości takich nielegalnych korzyści lub mienia bądź funduszy uzyskanych ze sprzedaży takich korzyści lub mienia, lub ich znacznej części, na rzecz organów międzyrządowych wyspecjalizowanych w walce z nielegalnym obrotem i nadużywaniem środków odurzających i substancji psychotropowych;
- (ii) dzielenia się z innymi Stronami regularnie lub w zależności od przypadku tymi korzyściami lub mieniem bądź funduszami uzyskanymi ze sprzedaży takich korzyści lub mienia, zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony, przepisami postępowania administracyjnego bądź dwustronnymi lub wielostronnymi porozumieniami, zawartymi w tym celu.

6. (a) Jeżeli nielegalne korzyści zostały przekształcone lub zamienione na inne mienie, to wobec takiego mienia będzie prowadzone postępowanie, o którym mowa w niniejszym artykule, zamiast wobec tych nielegalnych korzyści.

(b) Jeżeli nielegalne korzyści zostały złączone z mieniem nabytym ze źródeł legalnych, to mienie takie, niezależnie od uprawnień odnoszących się do zakazania obrotu tym mieniem bądź jego zajęcia, będzie podlegać przypadkowi do wysokości, na jaką została określona wartość złączonych nielegalnych korzyści stanowiących część tego mienia.

(c) Dochody i inne korzyści pochodzące z:

(i) nielegalnych korzyści;

(ii) mienia, na które zostały one przekształcone lub zamienione, bądź

(iii) mienia, z którym nielegalne korzyści zostały złączone,

podlegać będą przepisom, o których mowa w niniejszym artykule, w ten sam sposób i w takim samym zakresie, jak te korzyści.

7. Każda Strona może ustalić, że obowiązek udowodnienia legalnego pochodzenia domniemanych nielegalnych korzyści bądź innego mienia, które miałyby ulegać przypadkowi, może zostać odwrócony w takim zakresie, w jakim takie postępowanie jest zgodne z zasadami prawa krajowego Strony i z istotą postępowania sądowego bądź innego, które ma tu zastosowanie.

8. Postanowienia niniejszego artykułu nie będą interpretowane jako naruszające prawa osób trzecich działających w dobrej wierze.

9. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie narusza zasady, że działania, o których jest w nim mowa, są określane i stosowane zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa krajowego Strony.

Artykuł 6

Ekstradycja

1. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się do przestępstw uznanych przez Strony zgodnie z artykułem 3 ustęp 1.

2. Każde przestępstwo, do którego ma zastosowanie niniejszy artykuł, jest uważane za przestępstwo należące do kategorii przestępstw obejmowanych ekstradycją w każdej istniejącej między Stronami umowie o ekstradycji. Strony zapewnią zaliczenie takich przestępstw do przestępstw obejmowanych ekstradycją w każdej umowie o ekstradycji, która będzie zawarta pomiędzy Stronami.

3. Jeżeli Strona, która uzależnia ekstradycję od istnienia umowy o ekstradycji, otrzyma wniosek o wydanie od Strony, z którą nie zawarła umowy o ekstradycji, może ona uznać niniejszą konwencję za podstawę prawną wydania w związku z jakimkolwiek przestępstwem, o którym mowa w niniejszym artykule. Strony, które potrzebują szczegółowego aktu prawnego dla zastosowania tej konwencji jako podstawy do ekstradycji, rozważą wprowadzenie takiego ustawodawstwa, jakie może być niezbędne w tym zakresie.

4. Strony, które nie uzależniają ekstradycji od istnienia umowy o ekstradycji, uznają przestępstwa, o których mowa w niniejszym artykule, za przestępstwa podlegające ekstradycji pomiędzy Stronami.

5. Ekstradycja będzie podlegać warunkom przewidzianym w przepisach prawa Strony wzywanej bądź w stosowanych umowach o ekstradycji, włączając w to powody, dla których Strona wzywana może odmówić wydania.

6. Przy rozpatrywaniu wniosków otrzymanych zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu Strona wzywana może odmówić zastosowania się do takich wniosków, o ile istnieją poważne powody, które pozwalają jej władzom sądowym lub innym właściwym organom uważać, że zastosowanie się do wniosku ułatwi prześladowanie lub ukaranie którejkolwiek osoby z powodu jej rasy, religii, narodowości bądź poglądów politycznych, bądź z któregośkolwiek z tych powodów zaszkodzi którejkolwiek osobie objętej wnioskiem.

7. Strony będą starały się przyspieszyć postępowanie w sprawie wydania i uprościć wymogi odnoszące się w tym zakresie do dowodów wymaganych w odniesieniu do któregośkolwiek przestępstwa, do którego mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu.

8. Z zastrzeżeniem postanowień swojego prawa krajowego i zawartych przez siebie umów o ekstradycji, Strona wzywana może, jeżeli uzna, że wymagają tego okoliczności sprawy i że są one pilne, a także na wniosek Strony wzywającej, aresztować tymczasowo osobę, o której wydanie się zwrócono i która przebywa na obszarze tej Strony, bądź podjąć inne właściwe kroki, aby zapewnić obecność tej osoby w toku postępowania o wydanie.

9. Nie naruszając uprawnień dotyczących wykonywania jurysdykcji w sprawach karnych, ustanowionej przepisami prawa krajowego Strony, Strona, na której obszarze ujawniono domniemanego przestępcę, uczyni, co następuje:

(a) jeżeli nie wyda go w związku z przestępstwem określonym w artykule 3 ustęp 1 z powodów podanych w artykule 4 ustęp 2 lit. (a), to przekaze sprawę właściwym władzom w celu wszczęcia postępowania karnego, chyba że uzgodniono inaczej ze Stroną wzywającą;

(b) jeżeli nie wyda go w związku z wymienionym przestępstwem, a ustanowiła swoją jurysdykcję nad przestępstwem zgodnie z artykułem 4 ustęp 2 lit. (b), to przekaze sprawę swoim właściwym władzom w celu wszczęcia postępowania karnego, jeśli Strona wzywająca nie zgłosiła odmiennego wniosku dla zachowania swej jurysdykcji w sprawie.

10. Jeżeli zwrócono się z żądaniem wydania w celu wykonania wyroku, a ekstradycji odmówiono, ponieważ poszukiwana osoba jest obywatelem Strony wzywanej, to Strona wzywana, jeżeli pozwala na to prawo krajowe tej Strony i zgodnie z wymogami tego prawa, rozważy na wniosek Strony wzywającej wykonanie wyroku wydanego na podstawie przepisów prawa Strony wzywającej bądź odbywanie pozostałej części kary.

11. Strony będą starały się zawierać dwustronne i wielostronne umowy w celu realizacji lub zwiększenia skuteczności ekstradycji.

12. Strony rozważą możliwość zawarcia dwustronnych lub wielostronnych porozumień, dotyczących przypadków szczególnych bądź o charakterze ogólnym, w sprawie przekazania do swych krajów osób skazanych na karę więzienia bądź na inne kary pozbawienia wolności za przestępstwa, do których odnoszą się postanowienia niniejszego artykułu, aby odbywały tam resztę nałożonej na nie kary.

Artykuł 7

Wzajemna pomoc prawna

1. Strony będą udzielać sobie wzajemnie, zgodnie z niniejszym artykułem, w jak najszerszym zakresie, pomocy prawnej w postępowaniu wyjaśniającym, przygotowawczym lub sądowym, w odniesieniu do przestępstw podlegających karze, o których mowa w artykule 3 ustęp 1.

2. Wzajemna pomoc prawna, udzielana zgodnie z niniejszym artykułem, może być żądana dla następujących celów:

- (a) zebrania dowodów lub oświadczeń od osób;
- (b) doręczenia dokumentów sądowych;
- (c) prowadzenia rewizji i dokonywania zajęcia;
- (d) badania przedmiotów i dokonywania wizji lokalnych;
- (e) uzyskiwania informacji i zbierania dowodów;
- (f) uzyskiwania oryginałów lub uwierzytelnionych odpisów właściwych dokumentów i zapisów, włączając w to zapisy bankowe, dokumenty finansowe oraz dokumenty spółek i przedsiębiorstw;
- (g) ustalenia lub odszukania nielegalnych korzyści, mienia, wyposażenia, a także innych przedmiotów w celach dowodowych.

3. Strony mogą sobie udzielać wzajemnie także innego rodzaju pomocy prawnej dozwolonej przez przepisy prawa krajowego Strony wzywanej.

4. Na żądanie Strony będą ułatwiały bądź popierały, w zakresie zgodnym z przepisami ich prawa krajowego i ich praktykami, obecność osób bądź dostęp do nich, łącznie z osobami uwięzionymi, które wyrażą zgodę, aby dopomóc w prowadzeniu śledztwa lub brać udział w postępowaniu.

5. Strona nie może odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej wynikającej z postanowień niniejszego artykułu, powołując się na wymogi zachowania tajemnicy bankowej.

6. Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają obowiązków wynikających z innych umów, zarówno dwustronnych, jak i wielostronnych, które dotyczą lub będą dotyczyć, w całości lub w części, udzielania wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych.

7. Ustępy od 8 do 19 niniejszego artykułu będą znajdować zastosowanie w odniesieniu do wniosków przedkładanych na podstawie niniejszego artykułu, jeżeli Strony, których to dotyczy, nie są związane umową o wzajemnej pomocy prawnej. Jeżeli Strony te są związane taką umową, to odpowiednie postanowienia tej umowy będą miały zastosowanie, chyba że Strony zgodzą się, aby zamiast nich stosować postanowienia ustępów od 8 do 19 niniejszego artykułu.

8. Strony wyznaczą organ bądź, jeżeli będzie to konieczne, kilka organów, które będą ponosić odpowiedzialność i będą władne wykonywać wnioski o udzielenie pomocy prawnej bądź przekazywać je właściwym organom do wykonania. Strony zawiadomią Sekretarza Generalnego o wyznaczeniu takiego organu lub organów. Wnioski o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej i wszelkie zawiadomienia z tym związane będą przekazywane pomiędzy urzędami wyznaczonymi przez Strony; postanowienie to nie narusza prawa Strony do żądania, aby takie wnioski i zawiadomienia były jej przesyłane drogą dyplomatyczną, a także w przypadkach nagłych, jeśli Strony wyrażą na to zgodę i będzie to możliwe — środkami łączności Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej.

9. Wnioski powinny być sporządzane na piśmie w języku uznanym przez Stronę wzywaną. Informacja o języku lub językach uznanych przez każdą Stronę powinna być przez nią podana Sekretarzowi Generalnemu. W przypadkach nagłych i gdy Strony wyrażą na to zgodę, wnioski mogą być zgłaszane ustnie, ale powinny być bezzwłocznie potwierdzone na piśmie.

10. Wniosek o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej powinien zawierać:
- (a) oznaczenie urzędu składającego wniosek;
 - (b) opis przedmiotu wniosku i istoty postępowania wyjaśniającego, przygotowawczego bądź sądowego, którego wniosek dotyczy, a także nazwę i funkcję organu, który prowadzi takie postępowanie wyjaśniające, przygotowawcze bądź sądowe;
 - (c) zwięzły opis sprawy, z wyjątkiem przypadku, gdy przedmiotem wniosku jest doręczenie dokumentów sądowych;
 - (d) opis żądanej pomocy i szczegóły każdego postępowania, które Strona wzywająca życzy sobie, aby były zastosowane;
 - (e) jeśli jest to możliwe, tożsamość, miejsce pobytu, narodowość każdej osoby, której wniosek dotyczy;
 - (f) określenie celu, któremu mają służyć zebrane dowody i informacje bądź prowadzone postępowanie.
11. Strona wzywana może zwrócić się o dostarczenie dodatkowych informacji, gdy okażą się one konieczne do wykonania wniosku zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony lub gdy może to ułatwić jego wykonanie.
12. Wniosek zostanie wykonany zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony wzywanej oraz, jeśli nie jest to sprzeczne z prawem krajowym Strony wzywanej i jeśli jest to możliwe, zgodnie z postępowaniem określonym we wniosku.
13. Strona wzywająca nie przekaze ani nie będzie używała informacji lub dowodów dostarczonych przez Stronę wzywaną dla celów postępowania wyjaśniającego, przygotowawczego bądź sądowego, innego niż podane we wniosku, bez uprzedniej zgody Strony wzywanej.
14. Strona wzywająca może wymagać, aby Strona wzywana utrzymała w tajemnicy fakt zgłoszenia wniosku i jego istotę, z wyjątkiem danych koniecznych do jego wykonania. Jeżeli Strona wzywana nie może dotrzymać wymogu tajemnicy, to powinna niezwłocznie zawiadomić o tym Stronę wzywającą.
15. Można odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej, gdy:
- (a) wniosek został złożony niezgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu;
 - (b) jeżeli Strona wzywana uważa, że wykonanie wniosku może naruszyć jej suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny bądź inne jej podstawowe interesy;
 - (c) jeżeli przepisy prawa krajowego Strony wzywanej zakazują jej organom prowadzenia czynności, których dotyczy wniosek, w odniesieniu do podobnych przestępstw będących przedmiotem postępowania wyjaśniającego, przygotowawczego bądź sądowego w zakresie ich własnej jurysdykcji;
 - (d) jeżeli wypełnienie wniosku byłoby sprzeczne z systemem prawnym Strony wzywanej w zakresie udzielania przez Stronę pomocy prawnej.
16. W przypadku odmowy udzielenia wzajemnej pomocy prawnej, należy podać przyczyny tej odmowy.
17. Udzielenie wzajemnej pomocy prawnej może zostać odłożone przez Stronę wzywaną, jeżeli przeszkadza to prowadzonemu postępowaniu wyjaśniającemu, przygotowawczemu bądź sądowemu. W takim przypadku Strona wzywana zwróci się do Strony wzywającej, aby ustalić, czy pomoc może zostać udzielona w sposób i pod warunkami, które Strona wzywana uznaje za niezbędne.
18. Żaden świadek, biegły bądź inna osoba, która wyrazi zgodę na złożenie zeznania bądź pomoc w postępowaniu wyjaśniającym, przygotowawczym lub sądowym na obszarze Strony wzywającej, nie będzie prześladowana, uwięziona, ukarana ani nie będzie ograniczona w swej wolności osobistej na tym obszarze w związku z jej czynami, zaniechaniami bądź wyrokami skazującymi, wydanymi do chwili jej odjazdu z obszaru Strony wzywanej. Nietykałość ta przestanie obowiązywać, jeżeli świadek, biegły bądź inna osoba, która w okresie piętnastu dni kalendarzowych bądź przez inny okres uzgodniony pomiędzy Stronami, licząc od daty, w której zostali oficjalnie powiadomieni, że ich obecność nie jest już wymagana przez organy sądowe, mieli możliwość opuszczenia danego obszaru, a mimo to pozostali na nim dobrowolnie lub po jego opuszczeniu powrócili z własnej woli.
19. Zwykle koszty wykonania wniosku będą ponoszone przez Stronę wzywaną, jeśli nie nastąpi odmienne uzgodnienie pomiędzy zainteresowanymi Stronami. Jeżeli dla wypełnienia wniosku są konieczne poważne bądź nadzwyczajne wydatki, Strony przeprowadzą rozmowy, aby ustalić tryb i warunki wykonania takiego wniosku, a także sposób poniesienia kosztów.
20. Strony rozważą możliwość, o ile będzie to konieczne, zawarcia dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień, które służyłyby realizacji postanowień zawartych w niniejszym artykule, zapewniałyby im praktyczną skuteczność lub wzmacniały ich zastosowanie.

Artykuł 8

Przeniesienie postępowania karnego

Strony rozważą możliwość wzajemnego przenoszenia postępowania karnego w sprawach przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1, w przypadkach gdy przeniesienie to byłoby w interesie odpowiedniego wymiaru sprawiedliwości.

Artykuł 9

Inne formy współpracy i szkolenia

1. Strony będą ściśle współpracować między sobą, zgodnie z ich odpowiednimi krajowymi systemami prawa i administracji, w celu zwiększenia skuteczności działania w zakresie zwalczania przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1. W szczególności, na podstawie dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień, Strony:

(a) ustanowią i będą utrzymywać kanały łączności pomiędzy ich właściwymi urzędami i służbami, aby ułatwić rzetelną i sprawną wymianę informacji dotyczących wszystkich aspektów związanych z przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1, włączając w to, jeżeli zainteresowane Strony będą uważać za właściwe, ich powiązania z inną działalnością przestępczą;

(b) będą współpracowały pomiędzy sobą w prowadzeniu śledztw w odniesieniu do przestępstw mających charakter międzynarodowy, określonych w artykule 3 ustęp 1, w zakresie ustalenia:

- (i) tożsamości, miejsca przebywania i działalności osób podejrzanych o udział w przestępstwach określonych w artykule 3 ustęp 1;
- (ii) przepływu dochodów lub mienia pochodzącego z popełnienia takich przestępstw;
- (iii) przewozu środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II niniejszej konwencji, a także wyposażenia używanego lub mającego być użytym przy popełnieniu takich przestępstw;

(c) w stosownych przypadkach i jeżeli nie jest to zakazane przez przepisy prawa krajowego, będą tworzyły wspólne zespoły mające na celu realizowanie postanowień niniejszego ustępu, mając przy tym na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa zarówno ich uczestnikom, jak i działaniom. Urzędnicy każdej ze Stron uczestniczący w takich zespołach będą działali z upoważnienia właściwych organów Strony, na której obszarze prowadzone jest działanie; we wszystkich takich przypadkach zainteresowane Strony zapewnią, aby suwerenność Strony, na której obszarze dokonywane będzie działanie, była w pełni uszanowana;

(d) dostarczą, w odpowiednich przypadkach, stosowne ilości substancji potrzebnych do celów analitycznych bądź przy prowadzeniu dochodzenia;

(e) ułatwią skuteczną koordynację pomiędzy ich właściwymi urzędami i służbami i będą popierać wymianę personelu i innych specjalistów, włącznie z ustanowieniem urzędników łącznikowych.

2. Każda Strona będzie, w niezbędnym zakresie, prowadziła, rozwijała lub usprawniała odpowiednie programy szkoleniowe dla służb ścigania i innego personelu, w tym personelu celnego, którego zadaniem jest walka z przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1. Programy te powinny w szczególności obejmować:

- (a) metody stosowane przy wykrywaniu i zwalczaniu przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1;
- (b) trasy i metody używane przez osoby podejrzane o współudział w przestępstwach określonych w artykule 3 ustęp 1, w szczególności w państwach tranzytowych, oraz właściwe sposoby przeciwdziałania;
- (c) sposoby nadzoru nad przywozem i wywozem za granicę środków odurzających, substancji psychotropowych oraz substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II;
- (d) sposoby wykrywania i nadzorowania przepływu dochodów i mienia, pochodzących z popełnienia przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1, a także środków odurzających, substancji psychotropowych i substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II, używanych lub przeznaczonych do użycia przy popełnieniu takich przestępstw;
- (e) metody używane przy przekazywaniu, ukrywaniu bądź zacieraniu pochodzenia takich dochodów, mienia lub wyposażenia;
- (f) gromadzenie dowodów;
- (g) sposoby kontroli w wolnych strefach celnych i w wolnych portach;
- (h) współczesne techniki śledcze.

3. Strony będą sobie wzajemnie pomagać w planowaniu i wprowadzaniu w życie programów szkoleniowych i badawczych mających na celu wymianę doświadczeń w zakresie, o którym mowa w ustępie 2 niniejszego artykułu, i w tym celu będą także, w miarę możliwości, wykorzystywać regionalne i międzynarodowe konferencje i seminaria, aby ułatwić współpracę i pobudzać wymianę poglądów dotyczących zagadnień wspólnego zainteresowania, włączając w to także problemy i potrzeby własne krajów tranzytowych.

Artykuł 10

Międzynarodowa współpraca i pomoc dla krajów tranzytowych

1. Strony będą współpracowały, bezpośrednio lub poprzez właściwe organizacje międzynarodowe bądź regionalne, aby pomóc i wesprzeć państwa tranzytowe, a w szczególności kraje rozwijające się potrzebujące takiej pomocy i wsparcia, tak dalece, jak to jest możliwe, poprzez programy współpracy technicznej w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu wwozowi i tranzytowi oraz innym tego typu działaniom.

2. Strony mogą podjąć działania, bezpośrednio lub poprzez właściwe organizacje międzynarodowe lub regionalne, mające na celu zapewnienie pomocy finansowej takim państwom tranzytowym, aby mogły one zwiększyć i wzmocnić infrastrukturę potrzebną do skutecznego zwalczania i zapobiegania nielegalnemu obrotowi.

3. Strony mogą zawierać dwustronne lub wielostronne umowy lub porozumienia celem zwiększenia skuteczności współpracy międzynarodowej prowadzonej w myśl niniejszego artykułu, a także rozważyć uzgodnienia finansowe w tym zakresie.

Artykuł 11

Dostawy niejawnie nadzorowane

1. Jeżeli podstawowe zasady odnośnych systemów prawa krajowego na to zezwalają, Strony podejmą odpowiednie kroki, w granicach swoich możliwości, aby wyrazić zgodę na odpowiednie stosowanie niejawnego nadzorowania przewozu międzynarodowego, na podstawie porozumień lub uzgodnień wzajemnie potwierdzonych, celem ustalenia tożsamości osób uczestniczących w popełnianiu przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1 i podjęcia przeciwko nim kroków prawnych.

2. Decyzje o zastosowaniu niejawnego nadzorowania dostawy będą podejmowane odrębnie w każdym przypadku i mogą, w razie potrzeby, obejmować ustalenia w sprawach ponoszenia kosztów, a także uzgodnienia odnoszące się do wykonywania jurysdykcji przez zainteresowane Strony.

3. Nielegalne przesyłki, w odniesieniu do których podjęto decyzję o zastosowaniu niejawnego nadzorowania dostawy, mogą, za zgodą zainteresowanych Stron, zostać przejęte i dopuszczone do dalszego przewozu przy pozostawieniu środków odurzających lub substancji psychotropowych w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu bądź zastąpieniu w całości lub w części przez inne substancje.

Artykuł 12

Substancje często stosowane przy nielegalnym wytwarzaniu środków odurzających lub substancji psychotropowych

1. Strony podejmą kroki, jakie uznają za stosowne, aby zapobiegać kierowaniu substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II do nielegalnej produkcji środków odurzających i substancji psychotropowych i będą w tym względzie współpracować ze sobą.

2. Jeżeli jedna ze Stron lub Organ posiada informacje, z których, jej zdaniem, może wynikać konieczność umieszczenia jakiejś substancji w tabeli I lub tabeli II, to zgłasza to Sekretarzowi Generalnemu, wraz z należytyimi informacjami uzasadniającymi zgłoszenie. Tryb opisany w ustępach 2 do 7 niniejszego artykułu stosuje się także, jeżeli jedna ze Stron lub Organ będą w posiadaniu informacji uzasadniających wykreślenie jakiejś substancji z tabeli I lub tabeli II bądź przeniesienie substancji z jednej tabeli do drugiej.

3. Sekretarz Generalny poda do wiadomości to zgłoszenie oraz wszystkie informacje, które uzna za istotne, Stronom, Komisji oraz, jeżeli zgłoszenie przekazuje Strona — Organowi. Strony prześlą swoje uwagi dotyczące zgłoszenia Sekretarzowi Generalnemu, wraz z dodatkowymi informacjami, które mogą pomóc Organowi w ustaleniu jego oceny, a Komisji — w podjęciu decyzji.

4. Jeżeli Organ, biorąc pod uwagę zakres, znaczenie i różnorodność stosowania danej substancji do celów legalnych, a także możliwość i łatwość zastosowania substancji zamiennych zarówno do celów legalnych, jak i do nielegalnego wyrobu środków odurzających lub substancji psychotropowych, stwierdzi, że:

(a) dana substancja jest często stosowana przy nielegalnym wyrobie jakiegoś środka odurzającego lub substancji psychotropowej,

(b) wielkość i rozprzestrzenienie nielegalnego wyrobu danego środka odurzającego lub substancji psychotropowej stwarza problemy dla zdrowia publicznego lub problemy społeczne, uzasadniające działania na skalę międzynarodową, to Organ przedstawi Komisji ocenę tej substancji, w której uwzględni prawdopodobne skutki umieszczenia danej

substancji w tabeli I albo w tabeli II zarówno w celu jej legalnego stosowania, jak i nielegalnego wyrobu, wraz z ewentualnymi zaleceniami odnoszącymi się do nadzoru nad daną substancją, których zastosowanie byłoby celowe w świetle oceny dokonanej przez Organ.

5. Komisja rozważywszy uwagi przedstawione przez Strony, a także uwagi i zalecenia Organu, którego ocena w sprawach naukowych jest miarodajna, biorąc też pod uwagę inne istotne czynniki, może powziąć, większością dwóch trzecich głosów członków Komisji, decyzję o umieszczeniu danej substancji w tabeli I lub tabeli II.

6. O każdej decyzji Komisji, podjętej na podstawie niniejszego artykułu, Sekretarz Generalny zawiadomi wszystkie Państwa i inne jednostki, które są lub które mają prawo stać się Stronami niniejszej konwencji, oraz Organ. Decyzja ta nabiera pełnej mocy w stosunku do każdej Strony po upływie stu osiemdziesięciu dni od daty podania jej do wiadomości.

7. (a) Decyzje Komisji podjęte na podstawie niniejszego artykułu podlegają rewizji przez Radę na prośbę jednej ze Stron przedstawioną w ciągu stu osiemdziesięciu dni po otrzymaniu zawiadomienia o decyzji. Prośba o rewizję powinna być skierowana do Sekretarza Generalnego, wraz ze wszystkimi istotnymi informacjami, na podstawie których wystąpiono z tą prośbą;

(b) Sekretarz Generalny przekazuje odpisy prośby o rewizję oraz istotne informacje Komisji Organowi i wszystkim Stronom, zapraszając je do zgłoszenia uwag w terminie dziewięćdziesięciu dni. Wszystkie otrzymane uwagi zostaną przedstawione Radzie do rozważenia;

(c) Rada może zatwierdzić lub uchylić decyzję Komisji. O decyzji Rady zawiadamia się wszystkie Państwa i inne jednostki, które są lub które mają prawo stać się Stronami niniejszej konwencji, Komisję i Organ.

8. (a) Nie naruszając ogólnego znaczenia postanowień zawartych w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz postanowień Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz Konwencji z 1971 r., Strony podejmą kroki, jakie uznają za stosowne, aby nadzorować produkcję i rozprowadzanie substancji wymienionych w tabeli I i w tabeli II, dokonywane na ich obszarze.

(b) W tym celu Strony mogą:

- (i) kontrolować wszystkie osoby fizyczne i przedsiębiorstwa, które prowadzą wyrób bądź rozprowadzają takie substancje,
- (ii) kontrolować za pomocą zezwoleń przedsiębiorstwa oraz lokale, w których taki wyrób lub rozprowadzanie może się odbywać,
- (iii) wymagać, aby jednostki, które posiadają zezwolenia ogólne, uzyskiwały odrębne pozwolenie na prowadzenie każdej z wyżej wymienionych czynności,
- (iv) zapobiegać nagromadzeniu przez wytwórców i jednostki rozprowadzające takich ilości tych substancji, które przewyższają ilości potrzebne do normalnego funkcjonowania przedsiębiorstwa, uwzględniając sytuację na rynku.

9. W odniesieniu do substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II każda Strona podejmie następujące działania:

(a) ustanowi i będzie utrzymywać system nadzorowania międzynarodowego handlu substancjami wymienionymi w tabeli I i tabeli II, aby ułatwić wykrywanie podejrzanych transakcji. Te systemy nadzorowania powinny być prowadzone w ścisłej współpracy z wytwórcami, importerami, eksporterami, hurtownikami i jednostkami handlu detalicznego, którzy powinni informować właściwe władze o podejrzanych zamówieniach i transakcjach;

(b) stworzy warunki, aby dokonywane było zajęcie każdej substancji wymienionej w tabeli I lub tabeli II, jeżeli istnieją dostateczne dowody, że przeznaczono ją do nielegalnej produkcji środka odurzającego lub substancji psychotropowej;

(c) zawiadomi, tak szybko, jak to jest możliwe, właściwe władze i służby zainteresowanych Stron, jeżeli istnieją przesłanki, aby uważać, że przywóz, wywóz lub tranzyt którejkolwiek substancji wymienionej w tabeli I lub tabeli II są przeznaczone do nielegalnego wyrobu środków odurzających lub substancji psychotropowych, włączając w to zwłaszcza informacje o sposobach płatności i inne ważne dane, które skłoniły do takiego przekonania;

(d) będzie wymagać, aby przesyłki przywożone z zagranicy i wywożone za granicę były właściwie oznakowane i aby towarzyszyły im właściwe dokumenty. Dokumenty handlowe, takie jak faktury, wykazy ładunków, dokumenty celne, przewozowe i inne dotyczące przewozu powinny zawierać dla substancji przywożonych z zagranicy lub wywożonych za granicę nazwy takie, jakie podane są w tabeli I lub tabeli II, ilości przywożone lub wywożone, nazwę i adres eksportera, importera oraz, jeżeli jest dostępny, adres odbiorcy ostatecznego;

(e) zapewni, że dokumenty, o których mowa w lit. (d) niniejszego ustępu, będą przechowywane co najmniej przez dwa lata i że będą dostępne do wglądu dla właściwych władz.

10. (a) Oprócz postanowień zawartych w ustępie 9 i na prośbę skierowaną przez zainteresowaną Stronę do Sekretarza Generalnego każda Strona, z której obszaru substancja wymieniona w tabeli I ma zostać wywieziona za granicę, zapewni, aby przed dokonaniem takiego wywozu niżej podane informacje były przekazane przez właściwe organy tej Strony właściwym organom kraju przywozu:

- (i) nazwa i adres eksportera, importera oraz, jeżeli jest dostępny, odbiorcy ostatecznego;
- (ii) nazwa substancji wymieniona w tabeli I;
- (iii) ilość substancji, która ma być wywieziona za granicę;
- (iv) przewidywane miejsce, przez które ma nastąpić wwóz, i przewidywana data wysyłki;
- (v) wszelkie inne informacje wzajemnie uzgodnione przez Strony.

(b) Strona może zastosować dokładniejsze lub bardziej surowe środki kontroli niż przewidziane w niniejszym ustępie, jeżeli uważa to za korzystne lub potrzebne.

11. W przypadkach gdy Strona dostarcza informacji innej Stronie zgodnie z ustępem 9 i 10 niniejszego artykułu, to Strona, która dostarcza tych informacji, może wymagać, aby Strona, która je otrzymuje, zachowała jako poufne wszelkie dane odnoszące się do tajemnicy gospodarczej, przemysłowej, handlowej bądź zawodowej i postępowania handlowego.

12. Każda Strona przedstawia corocznie Organowi, w postaci i w sposób ustalony przez Organ, informacje odnoszące się do:

(a) ilości substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II, które zostały skonfiskowane, oraz ich pochodzenia, jeśli to wiadome,

(b) jakiegokolwiek substancji nie zamieszczonej w tabeli I lub tabeli II, co do której stwierdzono, że była używana do nielegalnej produkcji środków odurzających lub substancji psychotropowych, i która, zdaniem Strony, jest dostatecznie ważna, aby o niej został zawiadomiony Organ,

(c) metody nielegalnego pozyskiwania oraz nielegalnego wyrobu.

13. Organ przedstawia Komisji doroczne sprawozdanie dotyczące wykonywania postanowień niniejszego artykułu, a Komisja dokonuje okresowego przeglądu dla stwierdzenia, czy zakres tabeli I i tabeli II jest wyczerpujący i właściwy.

14. Postanowienia niniejszego artykułu nie dotyczą preparatów farmaceutycznych ani innych produktów zawierających substancje wymienione w tabeli I i tabeli II, które zostały sporządzone w taki sposób, że substancje te nie mogą być łatwo użyte bądź uzyskane z nich przy zastosowaniu prostych środków.

Artykuł 13

Materiały i urządzenia

Strony podejmą kroki, jakie uznają za stosowne, aby zapobiegać handlowi oraz nielegalnemu pozyskiwaniu materiałów i urządzeń mogących służyć do nielegalnej produkcji lub wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych i w tym celu będą ze sobą współpracować.

Artykuł 14

Środki podejmowane dla zniszczenia nielegalnie uprawianych roślin zawierających środki odurzające oraz dla usunięcia nielegalnego popytu na środki odurzające i substancje psychotropowe

1. Środki podejmowane przez Strony, zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji, będą nie mniej surowe niż postanowienia odnoszące się do zniszczenia nielegalnej uprawy roślin zawierających substancje odurzające i psychotropowe i do likwidacji nielegalnego popytu na środki odurzające i substancje psychotropowe, zamieszczone w Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz w Konwencji z 1971 r.

2. Każda Strona podejmie właściwe działania, by zapobiec nielegalnej uprawie roślin zawierających substancje odurzające i psychotropowe, takich jak mak lekarski, krzew koka i rośliny konopi, oraz dokonać zniszczenia takich roślin uprawianych nielegalnie na jej obszarze. Podejmowane działania powinny respektować podstawowe prawa człowieka, a także brać pod uwagę tradycyjne legalne użycie, w przypadkach, w których istnieją historyczne dowody takiego użycia, jak również względy ochrony środowiska.

3. (a) Strony mogą współpracować dla zwiększenia skuteczności wysiłków mających na celu zniszczenie roślin. Taka współpraca może obejmować, między innymi, pomoc, gdy jest to właściwe, dla całościowego rozwoju obszarów wiejskich prowadzącego do gospodarczo właściwych kultur zamiennych zastępujących nielegalne uprawy. Czynniki takie, jak dostęp do rynków zbytu, posiadane środki materialne oraz panujące warunki społeczno-gospodarcze powinny być brane pod uwagę, zanim przystąpi się do realizacji takich programów. Strony mogą zgodzić się na każde inne właściwe sposoby współpracy.

(b) Strony będą także ułatwiać wymianę informacji naukowej i technicznej oraz prowadzenie prac badawczych dotyczących zniszczenia roślin.

(c) W przypadkach gdy istnieją wspólne granice, Strony będą starały się współdziałać w programach niszczenia roślin w ich strefach przygranicznych.

4. Strony podejmą właściwe działania mające na celu likwidację lub zmniejszenie nielegalnego popytu na środki odurzające i substancje psychotropowe, tak aby zmniejszyć w ten sposób ludzkie cierpienie, a także usunąć pobudki finansowe skłaniające do prowadzenia nielegalnego obrotu. Działania te mogą być oparte, między innymi, na zaleceniach Organizacji Narodów Zjednoczonych, wyspecjalizowanych instytucji Narodów Zjednoczonych, takich jak Światowa Organizacja Zdrowia i innych właściwych organizacji międzynarodowych, oraz na Całościowym Interdyscyplinarnym Systemie przyjętym przez Międzynarodową Konferencję w sprawie Nadużywania i Nielegalnego Obrotu Narkotykami, która odbyła się w 1987 r., w takim zakresie, w jakim odnoszą się do organów rządowych i pozarządowych oraz do działań osób fizycznych w dziedzinie zapobiegania, postępowania leczniczego i rehabilitacji. Strony mogą zawierać dwustronne i wielostronne porozumienia i uzgodnienia, mające na celu likwidację lub zmniejszenie nielegalnego popytu na środki odurzające i substancje psychotropowe.

5. Strony mogą także podejmować niezbędne działania w celu szybkiego niszczenia lub legalnego przekazania środków odurzających, substancji psychotropowych oraz substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II, które zostały zajęte lub skonfiskowane, a także w celu uznania za dopuszczalne użycie, w celach dowodowych, jedynie niezbędnych ilości tych substancji, właściwie uwierzytelnionych.

Artykuł 15

Przewoźnicy

1. Strony podejmą właściwe działania dla zapewnienia, aby środki transportowe wykorzystywane przez przewoźników nie były używane do popełnienia przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1; działania także mogą obejmować specjalne uzgodnienie z przewoźnikami publicznymi.

2. Każda Strona będzie wymagać od przewoźników publicznych, aby podejmowali rozsądne środki ostrożności dla zapobieżenia użytkowaniu ich środków przewozowych do popełnienia przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1. Takie środki ostrożności mogą obejmować:

- a) jeżeli główna siedziba przewoźnika znajduje się na obszarze Strony:
 - (i) szkolenie pracowników o sposobach identyfikowania podejrzanych przesyłek lub osób,
 - (ii) dbałość o uczciwość osobistą personelu,
- b) jeżeli przewoźnik prowadzi działalność na obszarze Strony:
 - (i) przedkładanie wykazu ładunków z wyprzedzeniem, kiedy jest to możliwe,
 - (ii) stosowanie trudnych do podrobienia, indywidualnie sprawdzalnych pieczęci na opakowaniu ładunków,
 - (iii) powiadamianie właściwych władz możliwie jak najszybciej o wszystkich podejrzanych okolicznościach, które mogą być związane z popełnianiem przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1.

3. Każda Strona będzie starała się zapewnić współpracę pomiędzy przewoźnikami a właściwymi władzami w miejscach przyjazdu i wyjazdu i w innych miejscach kontroli celnej, tak aby uniemożliwić nieupoważnionym dostęp do środków transportu i do ładunków i wprowadzić w życie odpowiednie środki zabezpieczające.

Artykuł 16

Dokumenty handlowe i oznakowanie wywozu

1. Każda Strona będzie wymagać, aby każdy legalny wywóz środków odurzających i substancji psychotropowych był zaopatrzony we właściwe dokumenty. Poza wymogami odnoszącymi się do dokumentacji, zawartymi w artykule 31 Konwencji z 1961 r., w artykule 31 Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami i artykule 12 Konwencji z 1971 r., dokumenty handlowe, takie jak faktury, wykazy ładunków, dokumenty celne, przewozowe i inne dotyczące przewozu powinny zawierać nazwy środków odurzających i substancji psychotropowych, które są w odpowiednich wykazach Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz Konwencji z 1971 r., oraz ilość, która jest wywożona, nazwę i adres eksportera, importera oraz, jeżeli jest dostępny, adres odbiorcy.

2. Każda Strona będzie wymagać, aby przesyłki środków odurzających i substancji psychotropowych przeznaczone do wywozu były prawidłowo oznakowane.

Artykuł 17

Nielegalny obrót drogą morską

1. Strony będą współdziałały w możliwie najszerszym zakresie oraz zgodnie z międzynarodowym prawem morza, aby przeciwdziałać nielegalnemu obrotowi drogą morską.

2. Strona, która ma istotne powody, aby podejrzewać, że statek jej bandery lub nie okazujący bandery albo znaków rejestracyjnych współdziała w nielegalnym obrocie, może prosić o pomoc inne Strony dla przeciwdziałania wykorzystywaniu statku do takiego celu. Strony, do których zwrócono się z prośbą o taką pomoc, udzielą jej w ramach posiadanych środków.

3. Strona, która ma istotne powody, aby podejrzewać, że statek korzystający ze swobody żeglugi zgodnie z prawem międzynarodowym, który okazuje banderę albo znaki rejestracyjne innej Strony, współdziała w nielegalnym obrocie, może zawiadomić o tym Państwo tej bandery, prosić o potwierdzenie rejestracji, a w przypadku uzyskania tego potwierdzenia, prosić o zezwolenie przez Państwo tej bandery na podjęcie stosownych środków wobec tego statku.

4. Zgodnie z postanowieniami ustępu 3 lub zgodnie z obowiązującymi pomiędzy nimi umowami lub też zgodnie z jakimikolwiek porozumieniami lub uzgodnieniami, zawartymi pomiędzy takimi Stronami, Państwo bandery może zezwolić Państwu wzywającemu, między innymi, na:

- (i) wejście na pokład statku,
- (ii) przeszukanie statku,
- (iii) jeżeli znalezione zostaną dowody współdziałania w nielegalnym obrocie, podjęcie właściwych działań wobec statku, osób i ładunku znajdujących się na statku.

5. W przypadku podjęcia czynności wynikających z postanowień niniejszego artykułu, zainteresowane Strony będą zwracały należną uwagę na to, aby nie powodować zagrożenia bezpieczeństwa życia na morzu, bezpieczeństwa statku i ładunku, ani nie naruszać handlowych i prawnych interesów Państwa bandery ani żadnego innego zainteresowanego Państwa.

6. Państwo bandery może, w zgodzie ze swymi zobowiązaniami wynikającymi z ustępu 1 niniejszego artykułu, uzależnić swoje zezwolenie od warunków, które zostaną wspólnie uzgodnione pomiędzy tym Państwem a Stroną wzywającą, łącznie z warunkami dotyczącymi odpowiedzialności.

7. Dla celów wymienionych w ustępach 3 i 4 niniejszego artykułu Strona odpowie szybko na każdą prośbę innej Strony, dotyczącą ustalenia, czy statek, który pływa pod jej banderą, jest do tego upoważniony, a także na prośby dotyczące zezwolenia, o którym mowa w ustępie 3. W chwili przystępowania do niniejszej konwencji każda Strona wyznaczy władzę albo, jeżeli jest to konieczne, władze, które będą przyjmowały takie prośby i odpowiadały na nie. O tym wyznaczeniu zostaną powiadomione, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego, wszystkie pozostałe Strony, w ciągu jednego miesiąca od jego dokonania.

8. Strona, która podjęła jakiegokolwiek działania w oparciu o postanowienia niniejszego artykułu, niezwłocznie zawiadomi zainteresowane Państwo bandery o wynikach tych działań.

9. Strony rozważą zawieranie dwustronnych bądź regionalnych umów lub uzgodnień dla realizacji postanowień, o których mowa w niniejszym artykule, lub w celu zwiększenia skuteczności ich realizacji.

10. Czynności wymienione w ustępie 4 niniejszego artykułu będą podejmowane tylko przez okręty wojenne bądź samoloty wojskowe lub też przez inne okręty lub samoloty wyraźnie oznakowane i dające się zidentyfikować jako wypełniające funkcje państwowe i upoważnione do tego celu.

11. Jakakolwiek czynność podejmowana zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu powinna należycie uwzględniać konieczność nienaruszania praw i obowiązków oraz wykonywania jurysdykcji przez Państwa brzegowe, zgodnie z postanowieniami międzynarodowego prawa morza.

Artykuł 18

Strefy wolnocłowe i wolne porty

1. Strony zastosują środki do przeciwdziałania nielegalnemu obrotowi środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i substancjami wymienionymi w tabeli I i tabeli II w strefach wolnocłowych i wolnych portach, które będą nie mniej surowe niż te, które są stosowane w innych częściach ich obszaru.

2. Strony będą starały się:

(a) nadzorować ruch towarów i osób w strefach wolnocłowych i w wolnych portach; w tym celu upoważnią właściwe władze do przeszukiwania ładunków oraz wchodzących i wychodzących statków, włączając w to jednostki turystyczne i statki rybackie, jak również samoloty i pojazdy, a także, gdy zajdzie taka potrzeba, rewidowania członków załóg, pasażerów i ich bagażu;

(b) ustanowić i utrzymać system pozwalający na wykrywanie przesyłek podejrzanych o to, że zawierają środki odurzające, substancje psychotropowe oraz substancje wymienione w tabeli I i tabeli II, które są wprowadzane lub które opuszczają strefę wolnocłową lub wolny port;

(c) ustanowić i utrzymać system nadzoru w portach i na terenach portowych oraz w portach lotniczych i na punktach kontroli granicznej w strefach wolnocłowych i w wolnych portach.

Artykuł 19

Użycie usług poczty

1. Zgodnie ze swymi zobowiązaniami wynikającymi z konwencji Międzynarodowej Unii Pocztowej, a także zgodnie z podstawowymi zasadami własnych systemów prawa krajowego, Strony podejmą działania, aby przeciwdziałać użyciu poczty do nielegalnego obrotu i w tym celu będą ze sobą współpracować.

2. Działania, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, powinny obejmować w szczególności:

(a) skoordynowane przedsięwzięcia dla zapobiegania i karania użycia usług poczty do nielegalnego obrotu;

(b) wprowadzenie i stosowanie przez upoważnionych pracowników służb ścigania technik dochodzeniowych i kontrolnych, mających na celu wykrycie nielegalnych przesyłek pocztowych, zawierających środki odurzające, substancje psychotropowe i substancje wymienione w tabeli I i tabeli II;

(c) kroki prawodawcze, umożliwiające stosowanie odpowiednich środków dla zapewnienia materiału dowodowego, wymaganego w postępowaniu sądowym.

Artykuł 20

Informacje przedstawiane przez Strony

1. Strony przesyłają do Komisji, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego, informację o wykonywaniu niniejszej konwencji na ich obszarze, a w szczególności:

(a) teksty ich ustaw i rozporządzeń uchwalanych w celu wprowadzania w życie postanowień niniejszej konwencji;

(b) szczegóły dotyczące przypadków nielegalnego obrotu w zakresie ich jurysdykcji, które uważają za ważne ze względu na ujawnienie nowych tendencji, wchodzące w grę ilości, źródła, z których te substancje pochodziły, lub z uwagi na metody używane przez osoby w nie zamieszane.

2. Strony dostarczają tych informacji w sposób i w terminie, które określi Komisja.

Artykuł 21

Funkcje Komisji

Komisja ma prawo rozpatrywać wszystkie sprawy związane z celami niniejszej konwencji, a w szczególności:

(a) Komisja będzie, na podstawie informacji dostarczonych przez Strony, zgodnie z postanowieniami artykułu 20, oceniać realizację niniejszej konwencji;

(b) Komisja może przedłożyć propozycje oraz ogólne zalecenia sporządzone na podstawie przeglądu informacji otrzymanych od Stron;

(c) Komisja może zwrócić uwagę Organu na jakąkolwiek sprawę, która może dotyczyć jego funkcjonowania;

(d) Komisja powinna, w odniesieniu do jakiegokolwiek sprawy przekazanej jej przez Organ, zgodnie z postanowieniami artykułu 22 ustęp 1 litera (b), podjąć takie działania, jakie uważa za właściwe;

(e) Komisja może w trybie określonym w artykule 12 dokonywać zmian w tabeli I i tabeli II;

(f) Komisja może podawać do wiadomości Państw nie będących Stronami niniejszej konwencji decyzje i zalecenia, które podejmuje zgodnie z niniejszą konwencją, tak aby mogły one rozważyć podjęcie odpowiednich działań zgodnie z niniejszą konwencją.

Artykuł 22

Funkcje Organu

1. Nie naruszając postanowień dotyczących funkcji Komisji zawartych w artykule 21, a także nie naruszając postanowień dotyczących funkcji Organu i Komisji wynikających z Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz konwencji z 1971 r.:

(a) jeżeli po zbadaniu informacji, którą sam posiada, którą posiada Sekretarz Generalny bądź Komisja, lub też informacji przekazanych przez organy Narodów Zjednoczonych, Organ ma podstawę do przypuszczenia, że cele niniejszej konwencji są w zakresie jego właściwości nie realizowane, to Organ ma prawo zwrócić się o udzielenie wyjaśnień do Strony lub Stron;

(b) w odniesieniu do artykułów 12, 13 i 16:

(i) po podjęciu kroków, zgodnie z lit. (a) niniejszego artykułu, Organ może, jeżeli uzna to za konieczne, wezwać zainteresowaną Stronę do zastosowania takich środków zaradczych, które w danych okolicznościach mogą okazać się potrzebne do zapewnienia wykonania postanowień artykułów 12, 13 i 16;

- (ii) do chwili podjęcia działania zgodnie z punktem (iii) poniżej, Organ będzie traktował jako poufną korespondencję prowadzoną z zainteresowaną Stroną w myśl postanowień poprzednich liter;
- (iii) jeżeli Organ stwierdzi, że zainteresowana Strona zaniedbała podjęcie środków zaradczych, do których zastosowania wezwano ją zgodnie z postanowieniami niniejszej litery, Organ może zwrócić uwagę Stron, Rady i Komisji na tę sprawę. Każde sprawozdanie publikowane przez Organ, zgodnie z postanowieniami niniejszej litery, powinno zawierać także opinię zainteresowanej Strony, jeżeli ona tego zażąda.

2. Każda Strona zostanie zaproszona do przysłania przedstawiciela na posiedzenie Organu, na którym ma być rozpatrywana, zgodnie z niniejszym artykułem, sprawa dotycząca bezpośrednio tej Strony.

3. W wypadku gdy decyzja Organu, podjęta zgodnie z niniejszym artykułem, nie została podjęta jednogłośnie, należy przedstawić opinię mniejszości.

4. Decyzje Organu podejmowane na podstawie niniejszego artykułu powinny być uchwalone większością dwóch trzecich głosów wszystkich członków Organu.

5. Wykonując swoje funkcje wynikające z ustępu 1 lit. (a) niniejszego artykułu, Organ zapewni poufność wszelkiej informacji, jaka może znaleźć się w jego posiadaniu.

6. Odpowiedzialność Organu wynikająca z postanowień niniejszego artykułu nie dotyczy wykonywania umów lub porozumień zawartych pomiędzy Stronami zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji.

7. Postanowienia niniejszego artykułu nie dotyczą sporów pomiędzy Stronami, do których mają zastosowanie postanowienia artykułu 32.

Artykuł 23

Sprawozdania Organu

1. Organ sporządza sprawozdanie roczne ze swej działalności, zawierające analizę informacji, którymi dysponuje, i w odpowiednich wypadkach, zestawienie ewentualnych wyjaśnień dostarczonych przez Strony z własnej inicjatywy lub na żądanie, jak też wszelkie uwagi i zalecenia, które Organ pragnie sformułować. Organ może również opracować uzupełniające sprawozdania, które uzna za potrzebne. Sprawozdania są przedstawiane Radzie za pośrednictwem Komisji, która może poczynić uwagi, jakie uzna za celowe.

2. Sprawozdania Organu są przekazywane Stronom, a następnie publikowane przez Sekretarza Generalnego. Strony zezwalają na swobodne rozpowszechnianie tych sprawozdań.

Artykuł 24

Stosowanie surowszych środków niż te, które są wymagane przez konwencję

Strona może zastosować bardziej radykalne lub bardziej surowe środki niż te, które są przewidziane w niniejszej konwencji, jeżeli uważa to za korzystne lub potrzebne dla zapobiegania lub zwalczania nielegalnego obrotu.

Artykuł 25

Postanowienia dotyczące nienaruszalności praw i obowiązków wynikających z wcześniejszych umów

Postanowienia niniejszej konwencji nie naruszają żadnych praw ani obowiązków, które wynikają dla Stron niniejszej konwencji z postanowień Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz Konwencji z 1971 r.

Artykuł 26

Podpisanie

Niniejsza konwencja będzie otwarta do podpisania w Biurze Narodów Zjednoczonych w Wiedniu od dnia 20 grudnia 1988 r. do dnia 28 lutego 1989 r., a następnie w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku do dnia 20 grudnia 1989 r., przez:

(a) wszystkie Państwa;

(b) Namibię reprezentowaną przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Namibii;

(c) regionalne organizacje integracji gospodarczej, które są kompetentne w odniesieniu do prowadzenia rokowań, zawierania i stosowania porozumień międzynarodowych odnoszących się do spraw objętych niniejszą konwencją, przy czym postanowienia konwencji odnoszące się do Stron, Państw lub służb narodowych mają zastosowanie do tych organizacji w zakresie ich właściwości.

Artykuł 27

Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie lub formalne potwierdzenie

1. Niniejsza konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez Państwa i przez Namibię reprezentowaną przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Namibii, a także formalnemu potwierdzeniu przez regionalne organizacje integracji gospodarczej, o których mowa w artykule 26 lit. (c). Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia, a także dotyczące aktu formalnego potwierdzenia będą składane Sekretarzowi Generalnemu.

2. W swych dokumentach formalnego zatwierdzenia regionalne organizacje integracji gospodarczej określą zakres swej właściwości w odniesieniu do spraw będących przedmiotem niniejszej konwencji. Organizacje te poinformują też Sekretarza Generalnego o jakichkolwiek zmianach w zakresie ich właściwości, dotyczących spraw będących przedmiotem niniejszej konwencji.

Artykuł 28

Przystąpienie

1. Niniejsza konwencja pozostaje otwarta do przystąpienia przez każde Państwo, przez Namibię reprezentowaną przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Namibii oraz przez regionalne organizacje integracji gospodarczej, o których mowa w artykule 26 lit. (c). Przystąpienie następuje przez złożenie dokumentu przystąpienia Sekretarzowi Generalnemu.

2. W swych dokumentach przystąpienia regionalne organizacje integracji gospodarczej określą zakres swej właściwości w odniesieniu do spraw będących przedmiotem niniejszej konwencji. Organizacje te poinformują też Sekretarza Generalnego o jakichkolwiek zmianach w zakresie ich właściwości, dotyczących spraw będących przedmiotem niniejszej konwencji.

Artykuł 29

Wejście w życie

1. Niniejsza konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia złożenia Sekretarzowi Generalnemu dwudziestego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia przez Państwa lub przez Namibię reprezentowaną przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Namibii.

2. W stosunku do każdego Państwa lub do Namibii reprezentowanej przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Namibii, które dokona ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niniejszej konwencji po złożeniu dwudziestego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, niniejsza konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia złożenia przez nie dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

3. W stosunku do każdej regionalnej organizacji integracji gospodarczej, o której mowa w artykule 26 litera (c), która złoży dokument formalnego zatwierdzenia lub dokument przystąpienia, niniejsza konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia dokonania takiego założenia lub w dniu wejścia niniejszej konwencji w życie, zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, jeśli ta ostatnia data przypadnie później.

Artykuł 30

Wypowiedzenie

1. Każda Strona może wypowiedzieć niniejszą konwencję w każdym czasie, składając w tym celu Sekretarzowi Generalnemu odpowiednią notyfikację.

2. Takie wypowiedzenie nabiera mocy w odniesieniu do zainteresowanej Strony po roku od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 31

Poprawki

1. Każda Strona może zaproponować poprawkę do niniejszej konwencji. Tekst każdej takiej poprawki, wraz z uzasadnieniem, Strona przedstawia Sekretarzowi Generalnemu, który przekazuje go pozostałym Stronom z pytaniem, czy przyjmują proponowaną poprawkę. Jeżeli proponowana poprawka rozesłana w ten sposób nie zostanie odrzucona przez żadną ze Stron w ciągu dwudziestu czterech miesięcy następujących po jej rozesłaniu, jest uważana za przyjętą i wchodzi w życie w odniesieniu do każdej Strony dziewięćdziesiątego dnia po złożeniu przez tę Stronę Sekretarzowi Generalnemu dokumentu wyrażającego zgodę na przyjęcie tej poprawki.

2. Jeżeli proponowana poprawka zostanie odrzucona przez którąkolwiek ze Stron, Sekretarz Generalny porozumie się ze Stronami i jeżeli większość tego zażąda, przedstawi sprawę, razem z uwagami poczynionymi przez Strony, Radzie, która może podjąć decyzję o zwołaniu konferencji, zgodnie z artykułem 62 ustęp 4 Karty Narodów Zjednoczonych. Poprawka będąca rezultatem takiej konferencji zostanie zamieszczona w protokole zmieniającym konwencję. Zgoda na przyjęcie takiego protokołu musi być zawarta w oddzielnym dokumencie przesłanym do Sekretarza Generalnego.

Artykuł 32

Rozstrzygnięcie sporów

1. Jeżeli między dwiema lub więcej Stronami powstanie spór co do interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji, Strony porozumieją się między sobą w celu uregulowania tego sporu w drodze rokowań, przeprowadzenia dochodzenia, pośrednictwa, pojednania, arbitrażu, zwrócenia się do instytucji regionalnych, na drodze sądowej lub za pomocą innych pokojowych środków, według ich wyboru.

2. Każdy spór, który nie zostanie uregulowany za pomocą środków przewidzianych w ustępie 1 niniejszego artykułu, będzie na żądanie jednego z Państw uczestniczących w sporze przekazany do rozstrzygnięcia Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości.

3. Jeżeli regionalna organizacja integracji gospodarczej, o której mowa w artykule 26 lit. (c), jest stroną w sporze, który nie zostanie uregulowany za pomocą środków przewidzianych w ustępie 1 niniejszego artykułu, może ona, za pośrednictwem Państwa, które jest członkiem Organizacji Narodów Zjednoczonych, prosić Radę, aby zwróciła się o wydanie opinii doradczej do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z artykułem 65 Statutu Trybunału, która to opinia będzie uważana za rozstrzygającą.

4. Każde Państwo może, w czasie podpisania lub ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia niniejszej konwencji lub przystąpienia do niej, a także każda regionalna organizacja integracji gospodarczej, w czasie podpisywania bądź składania aktu formalnego potwierdzenia lub przystąpienia, może oświadczyć, że nie jest związana postanowieniami ustępów 2 i 3 niniejszego artykułu. Inne strony nie będą związane postanowieniami ustępów 2 i 3 w odniesieniu do którejkolwiek Strony, która złoży takie oświadczenie.

Artykuł 33

Autentyczność tekstów

Teksty niniejszej konwencji w języku arabskim, angielskim, chińskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim są jednakowo autentyczne.

Artykuł 34

Depozytariusz

Depozytariuszem niniejszej konwencji jest Sekretarz Generalny. Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Wiedniu w jednym egzemplarzu dnia dwudziestego grudnia tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego ósmego roku.

Załącznik

Tabela I

Efedryns
Ergometryna
Ergotamina
1-Fenylo-2-propanon
Kwas lizergowy
Pseudoefedryna
Sole substancji wymienionych w tej tabeli w każdym przypadku, gdy istnienie takich soli jest możliwe

Tabela II

Aceton
Bezwodnik octowy
Eter etylowy
Kwas antranilowy
Kwas fenylooctowy
Piperydyna
Sole substancji wymienionych w tej tabeli w każdym przypadku, gdy istnienie takich soli jest możliwe.

**UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST
ILLICIT TRAFFIC IN NARCOTIC DRUGS
AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES**

*Adopted by the Conference at its 6th plenary meeting,
on 19 December 1988*

The Parties to this Convention,

Deeply concerned by the magnitude of and rising trend in the illicit production of, demand for and traffic in narcotic drugs and psychotropic substances, which pose a serious threat to the health and welfare of human beings and adversely affect the economic, cultural and political foundations of society,

Deeply concerned also by the steadily increasing inroads into various social groups made by illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances, and particularly by the fact that children are used in many parts of the world as an illicit drug consumers market and for purposes of illicit production, distribution and trade in narcotic drugs and psychotropic substances, which entails a danger of incalculable gravity,

Recognizing the links between illicit traffic and other related organized criminal activities which undermine the legitimate economies and threaten the stability, security and sovereignty of States,

Recognizing also that illicit traffic is an international criminal activity, the suppression of which demands urgent attention and the highest priority,

Aware that illicit traffic generates large financial profits and wealth enabling transnational criminal organizations to penetrate, contaminate and corrupt the structures of government, legitimate commercial and financial business, and society at all its levels,

Determined to deprive persons engaged in illicit traffic of the proceeds of their criminal activities and thereby eliminate their main incentive for so doing,

Desiring to eliminate the root causes of the problem of abuse of narcotic drugs and psychotropic substances, including the illicit demand for such drugs and substances and the enormous profits derived from illicit traffic,

Considering that measures are necessary to monitor certain substances, including precursors, chemicals and solvents, which are used in the manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances, the ready availability of which has led to an increase in the clandestine manufacture of such drugs and substances,

Determined to improve international co-operation in the suppression of illicit traffic by sea,

Recognizing that eradication of illicit traffic is a collective responsibility of

all States and that, to that end, co-ordinated action within the framework of international co-operation is necessary,

Acknowledging the competence of the United Nations in the field of control of narcotic drugs and psychotropic substances and desirous that the international organs concerned with such control should be within the framework of that Organization,

Reaffirming the guiding principles of existing treaties in the field of narcotic drugs and psychotropic substances and the system of control which they embody,

Recognizing the need to reinforce and supplement the measures provided in the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and the 1971 Convention on Psychotropic Substances, in order to counter the magnitude and extent of illicit traffic and its grave consequences,

Recognizing also the importance of strengthening and enhancing effective legal means for international co-operation in criminal matters for suppressing the international criminal activities of illicit traffic,

Desiring to conclude a comprehensive, effective and operative international convention that is directed specifically against illicit traffic and that considers the various aspects of the problem as a whole, in particular those aspects not envisaged in the existing treaties in the field of narcotic drugs and psychotropic substances,

Hereby agree as follows:

Article 1

DEFINITIONS

Except where otherwise expressly indicated or where the context otherwise requires, the following definitions shall apply throughout this Convention:

(a) “Board” means the International Narcotics Control Board established by the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;

(b) “Cannabis plant” means any plant of the genus *Cannabis*;

(c) “Coca bush” means the plant of any species of the genus *Erythroxylon*;

(d) “Commercial carrier” means any person or any public, private or other entity engaged in transporting persons, goods or mails for remuneration, hire or any other benefit;

(e) “Commission” means the Commission on Narcotic Drugs of the Economic and Social Council of the United Nations;

(f) “Confiscation”, which includes forfeiture where applicable, means the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority;

(g) “Controlled delivery” means the technique of allowing illicit or suspect consignments of narcotic drugs, psychotropic substances, substances in

Table I and Table II annexed to this Convention, or substances substituted for them, to pass out of, through or into the territory of one or more countries, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to identifying persons involved in the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1 of the Convention;

(h) “1961 Convention” means the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;

(i) “1961 Convention as amended” means the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;

(j) “1971 Convention” means the Convention on Psychotropic Substances, 1971;

(k) “Council” means the Economic and Social Council of the United Nations;

(l) “Freezing” or “seizure” means temporarily prohibiting the transfer, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or a competent authority;

(m) “Illicit traffic” means the offences set forth in article 3, paragraphs 1 and 2, of this Convention;

(n) “Narcotic drug” means any of the substances, natural or synthetic, in Schedules I and II of the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;

(o) “Opium poppy” means the plant of the species *Papaver somniferum* L.;

(p) “Proceeds” means any property derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1;

(q) “Property” means assets of every kind, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, tangible or intangible, and legal documents or instruments evidencing title to, or interest in, such assets;

(r) “Psychotropic substance” means any substance, natural or synthetic, or any natural material in Schedules I, II, III and IV of the Convention on Psychotropic Substances, 1971;

(s) “Secretary-General” means the Secretary-General of the United Nations;

(t) “Table I” and “Table II” mean the correspondingly numbered lists of substances annexed to this Convention, as amended from time to time in accordance with article 12;

(u) “Transit State” means a State through the territory of which illicit narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II are being moved, which is neither the place of origin nor the place of ultimate destination thereof.

Article 2

SCOPE OF THE CONVENTION

1. The purpose of this Convention is to promote co-operation among the Parties so that they may address more effectively the various aspects of illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances having an international dimension. In carrying out their obligations under the Convention, the Parties shall take necessary measures, including legislative and administrative measures, in conformity with the fundamental provisions of their respective domestic legislative systems.

2. The Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

3. A Party shall not undertake in the territory of another Party the exercise of jurisdiction and performance of functions which are exclusively reserved for the authorities of that other Party by its domestic law.

Article 3

OFFENCES AND SANCTIONS

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally:

- (a) (i) The production, manufacture, extraction, preparation, offering, offering for sale, distribution, sale, delivery on any terms whatsoever, brokerage, dispatch, dispatch in transit, transport, importation or exportation of any narcotic drug or any psychotropic substance contrary to the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended or the 1971 Convention;
- (ii) The cultivation of opium poppy, coca bush or cannabis plant for the purpose of the production of narcotic drugs contrary to the provisions of the 1961 Convention and the 1961 Convention as amended;
- (iii) The possession or purchase of any narcotic drug or psychotropic substance for the purpose of any of the activities enumerated in (i) above;
- (iv) The manufacture, transport or distribution of equipment, materials or of substances listed in Table I and Table II, knowing that they are to be used in or for the illicit cultivation, production or manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances;
- (v) The organization, management or financing of any of the offences enumerated in (i), (ii), (iii) or (iv) above;
- (b) (i) The conversion or transfer of property, knowing that such property is derived from any offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph, or from an act, of participation in such offence or offences, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of

assisting any person who is involved in the commission of such an offence or offences to evade the legal consequences of his actions;

- (ii) The concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement, rights with respect to, or ownership of property, knowing that such property is derived from an offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph or from an act of participation in such an offence or offences;

(c) Subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system:

- (i) The acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property was derived from an offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph or from an act of participation in such offence or offences;
- (ii) The possession of equipment or materials or substances listed in Table I and Table II, knowing that they are being or are to be used in or for the illicit cultivation, production or manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances;
- (iii) Publicly inciting or inducing others, by any means, to commit any of the offences established in accordance with this article or to use narcotic drugs or psychotropic substances illicitly;
- (iv) Participation in, association or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.

2. Subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system, each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the possession, purchase or cultivation of narcotic drugs or psychotropic substances for personal consumption contrary to the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended or the 1971 Convention.

3. Knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

4. (a) Each Party shall make the commission of the offences established in accordance with paragraph 1 of this article liable to sanctions which take into account the grave nature of these offences, such as imprisonment or other forms of deprivation of liberty, pecuniary sanctions and confiscation.

(b) The Parties may provide, in addition to conviction or punishment, for an offence established in accordance with paragraph 1 of this article, that the offender shall undergo measures such as treatment, education, aftercare, rehabilitation or social reintegration.

(c) Notwithstanding the preceding subparagraphs, in appropriate cases of a minor nature, the Parties may provide, as alternatives to conviction or punish-

ment, measures such as education, rehabilitation or social reintegration, as well as, when the offender is a drug abuser, treatment and aftercare.

(d) The Parties may provide, either as an alternative to conviction or punishment, or in addition to conviction or punishment of an offence established in accordance with paragraph 2 of this article, measures for the treatment, education, aftercare, rehabilitation or social reintegration of the offender.

5. The Parties shall ensure that their courts and other competent authorities having jurisdiction can take into account factual circumstances which make the commission of the offences established in accordance with paragraph 1 of this article particularly serious, such as:

(a) The involvement in the offence of an organized criminal group to which the offender belongs;

(b) The involvement of the offender in other international organized criminal activities;

(c) The involvement of the offender in other illegal activities facilitated by commission of the offence;

(d) The use of violence or arms by the offender;

(e) The fact that the offender holds a public office and that the offence is connected with the office in question;

(f) The victimization or use of minors;

(g) The fact that the offence is committed in a penal institution or in an educational institution or social service facility or in their immediate vicinity or in other places to which school children and students resort for educational, sports and social activities;

(h) Prior conviction, particularly for similar offences, whether foreign or domestic, to the extent permitted under the domestic law of a Party.

6. The Parties shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under their domestic law relating to the prosecution of persons for offences established in accordance with this article are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of those offences and with due regard to the need to deter the commission of such offences.

7. The Parties shall ensure that their courts or other competent authorities bear in mind the serious nature of the offences enumerated in paragraph 1 of this article and the circumstances enumerated in paragraph 5 of this article when considering the eventuality of early release or parole of persons convicted of such offences.

8. Each Party shall, where appropriate, establish under its domestic law a long statute of limitations period in which to commence proceedings for any offence established in accordance with paragraph 1 of this article, and a longer period where the alleged offender has evaded the administration of justice.

9. Each Party shall take appropriate measures, consistent with its legal system, to ensure that a person charged with or convicted of an offence established in accordance with paragraph 1 of this article, who is found within its territory, is present at the necessary criminal proceedings.

10. For the purpose of co-operation among the Parties under this Convention, including, in particular, co-operation under articles 5, 6, 7 and 9, offences

established in accordance with this article shall not be considered as fiscal offences or as political offences or regarded as politically motivated, without prejudice to the constitutional limitations and the fundamental domestic law of the Parties.

11. Nothing contained in this article shall affect the principle that the description of the offences to which it refers and of legal defences thereto is reserved to the domestic law of a Party and that such offences shall be prosecuted and punished in conformity with that law.

Article 4

JURISDICTION

1. Each Party:

(a) Shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when:

- (i) The offence is committed in its territory;
- (ii) The offence is committed on board a vessel flying its flag or an aircraft which is registered under its laws at the time the offence is committed;

(b) May take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when:

- (i) The offence is committed by one of its nationals or by a person who has his habitual residence in its territory;
- (ii) The offence is committed on board a vessel concerning which that Party has been authorized to take appropriate action pursuant to article 17, provided that such jurisdiction shall be exercised only on the basis of agreements or arrangements referred to in paragraphs 4 and 9 of that article;
- (iii) The offence is one of those established in accordance with article 3, paragraph 1, subparagraph (c)(iv), and is committed outside its territory with a view to the commission, within its territory, of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1.

2. Each Party:

(a) Shall also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to another Party on the ground:

- (i) That the offence has been committed in its territory or on board a vessel flying its flag or an aircraft which was registered under its law at the time the offence was committed; or
- (ii) That the offence has been committed by one of its nationals;

(b) May also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to another Party.

3. This Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a Party in accordance with its domestic law.

Article 5

CONFISCATION

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to enable confiscation of:

(a) Proceeds derived from offences established in accordance with article 3, paragraph 1, or property the value of which corresponds to that of such proceeds;

(b) Narcotic drugs and psychotropic substances, materials and equipment or other instrumentalities used in or intended for use in any manner in offences established in accordance with article 3, paragraph 1.

2. Each Party shall also adopt such measures as may be necessary to enable its competent authorities to identify, trace, and freeze or seize proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article, for the purpose of eventual confiscation.

3. In order to carry out the measures referred to in this article, each Party shall empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized. A Party shall not decline to act under the provisions of this paragraph on the ground of bank secrecy.

4. (a) Following a request made pursuant to this article by another Party having jurisdiction over an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, the Party in whose territory proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article are situated shall:

(i) Submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such order is granted, give effect to it; or

(ii) Submit to its competent authorities, with a view to giving effect to it to the extent requested, an order of confiscation issued by the requesting Party in accordance with paragraph 1 of this article, in so far as it relates to proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 situated in the territory of the requested Party.

(b) Following a request made pursuant to this article by another Party having jurisdiction over an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, the requested Party shall take measures to identify, trace, and freeze or seize proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article for the purpose of eventual confiscation to be ordered either by the requesting Party or, pursuant to a request under subparagraph (a) of this paragraph, by the requested Party.

(c) The decisions or actions provided for in; subparagraphs (a) and (b) of this paragraph shall be taken by the requested Party, in accordance with and subject to the provisions of its domestic law and its procedural rules or any bilateral or multilateral treaty, agreement or arrangement to which it may be bound in relation to the requesting Party.

(d) The provisions of article 7, paragraphs 6 to 19 are applicable *mutatis mutandis*. In addition to the information specified in article 7, paragraph 10, requests made pursuant to this article shall contain the following:

- (i) In the case of a request pertaining to subparagraph (a)(i) of this paragraph, a description of the property to be confiscated and a statement of the facts relied upon by the requesting Party sufficient to enable the requested Party to seek the order under its domestic law;
- (ii) In the case of a request pertaining to subparagraph (a)(ii), a legally admissible copy of an order of confiscation issued by the requesting Party upon which the request is based, a statement of the facts and information as to the extent to which the execution of the order is requested;
- (iii) In the case of a request pertaining to subparagraph (b), a statement of the facts relied upon by the requesting Party and a description of the actions requested.

(e) Each Party shall furnish to the Secretary-General the text of any of its laws and regulations which give effect to this paragraph and the text of any subsequent changes to such laws and regulations.

(f) If a Party elects to make the taking of the measures referred to in subparagraphs (a) and (b) of this paragraph conditional on the existence of a relevant treaty, that Party shall consider this Convention as the necessary and sufficient treaty basis.

(g) The Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral treaties, agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international co-operation pursuant to this article.

5. (a) Proceeds or property confiscated by a Party pursuant to paragraph 1 or paragraph 4 of this article shall be disposed of by that Party according to its domestic law and administrative procedures.

(b) When acting on the request of another Party in accordance with this article, a Party may give special consideration to concluding agreements on:

- (i) Contributing the value of such proceeds and property, or funds derived from the sale of such proceeds or property, or a substantial part thereof, to intergovernmental bodies specializing in the fight against illicit traffic in and abuse of narcotic drugs and psychotropic substances;
- (ii) Sharing with other Parties, on a regular or case-by-case basis, such proceeds or property, or funds derived from the sale of such proceeds or property, in accordance with its domestic law, administrative procedures or bilateral or multilateral agreements entered into for this purpose.

6. (a) If proceeds have been transformed or converted into other property, such property shall be liable to the measures referred to in this article instead of the proceeds.

(b) If proceeds have been intermingled with property acquired from legitimate sources, such property shall, without prejudice to any powers relating to seizure or freezing, be liable to confiscation up to the assessed value of the intermingled proceeds.

- (c) Income or other benefits derived from:
 - (i) Proceeds;
 - (ii) Property into which proceeds have been transformed or converted; or
 - (iii) Property with which proceeds have been intermingled

shall also be liable to the measures referred to in this article, in the same manner and to the same extent as proceeds.

7. Each Party may consider ensuring that the onus of proof be reversed regarding the lawful origin of alleged proceeds or other property liable to confiscation, to the extent that such action is consistent with the principles of its domestic law and with the nature of the judicial and other proceedings.

8. The provisions of this article shall not be construed as prejudicing the rights of *bona fide* third parties.

9. Nothing contained in this article shall affect the principle that the measures to which it refers shall be defined and implemented in accordance with and subject to the provisions of the domestic law of a Party.

Article 6

EXTRADITION

1. This article shall apply to the offences established by the Parties in accordance with article 3, paragraph 1.

2. Each of the offences to which this article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

3. If a Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of any offence to which this article applies. The Parties which require detailed legislation in order to use this Convention as a legal basis for extradition shall consider enacting such legislation as may be necessary.

4. The Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize offences to which this article applies as extraditable offences between themselves.

5. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including the grounds upon which the requested Party may refuse extradition.

6. In considering requests received pursuant to this article, the requested State may refuse to comply with such requests where there are substantial grounds leading its judicial or other competent authorities to believe that compliance would facilitate the prosecution or punishment of any person on account of his race, religion, nationality or political opinions, or would cause prejudice for any of those reasons to any person affected by the request.

7. The Parties shall endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any offence to which this article applies.

8. Subject to the provisions of its domestic law and its extradition treaties, the requested Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent, and at the request of the requesting Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his presence at extradition proceedings.

9. Without prejudice to the exercise of any criminal jurisdiction established in accordance with its domestic law, a Party in whose territory an alleged offender is found shall:

(a) If it does not extradite him in respect of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, on the grounds set forth in article 4, paragraph 2, subparagraph (a), submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, unless otherwise agreed with the requesting Party;

(b) If it does not extradite him in respect of such an offence and has established its jurisdiction in relation to that offence in accordance with article 4, paragraph 2, subparagraph (b), submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, unless otherwise requested by the requesting Party for the purposes of preserving its legitimate jurisdiction.

10. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested Party, the requested Party shall, if its law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence which has been imposed under the law of the requesting Party, or the remainder thereof.

11. The Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition.

12. The Parties may consider entering into bilateral or multilateral agreements, whether *ad hoc* or general, on the transfer to their country of persons sentenced to imprisonment and other forms of deprivation of liberty for offences to which this article applies, in order that they may complete their sentences there.

Article 7

MUTUAL LEGAL ASSISTANCE

1. The Parties shall afford one another, pursuant to this article, the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to criminal offences established in accordance with article 3, paragraph 1.

2. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this article may be requested for any of the following purposes:

- (a) Taking evidence or statements from persons;
- (b) Effecting service of judicial documents;
- (c) Executing searches and seizures;
- (d) Examining objects and sites;
- (e) Providing information and evidentiary items;
- (f) Providing originals or certified copies of relevant documents and records, including bank, financial, corporate or business records;

(g) Identifying or tracing proceeds, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes.

3. The Parties may afford one another any other forms of mutual legal assistance allowed by the domestic law of the requested Party.

4. Upon request, the Parties shall facilitate or encourage, to the extent consistent with their domestic law and practice, the presence or availability of persons, including persons in custody, who consent to assist in investigations or participate in proceedings.

5. A Party shall not decline to render mutual legal assistance under this article on the ground of bank secrecy.

6. The provisions of this article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, which governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance in criminal matters.

7. Paragraphs 8 to 19 of this article shall apply to requests made pursuant to this article if the Parties in question are not bound by a treaty of mutual legal assistance. If these Parties are bound by such a treaty, the corresponding provisions of that treaty shall apply unless the Parties agree to apply paragraphs 8 to 19 of this article in lieu thereof.

8. Parties shall designate an authority, or when necessary authorities, which shall have the responsibility and power to execute requests for mutual legal assistance or to transmit them to the competent authorities for execution. The authority or the authorities designated for this purpose shall be notified to the Secretary-General. Transmission of requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be effected between the authorities designated by the Parties; this requirement shall be without prejudice to the right of a Party to require that such requests and communications be addressed to it through the diplomatic channel and, in urgent circumstances, where the Parties agree, through channels of the International Criminal Police Organization, if possible.

9. Requests shall be made in writing in a language acceptable to the requested Party. The language or languages acceptable to each Party shall be notified to the Secretary-General. In urgent circumstances, and where agreed by the Parties, requests may be made orally, but shall be confirmed in writing forthwith.

10. A request for mutual legal assistance shall contain:

(a) The identity of the authority making the request;

(b) The subject matter and nature of the investigation, prosecution or proceeding to which the request relates, and the name and the functions of the authority conducting such investigation, prosecution or proceeding;

(c) A summary of the relevant facts, except in respect of requests for the purpose of service of judicial documents;

(d) A description of the assistance sought and details of any particular procedure the requesting Party wishes to be followed;

(e) Where possible, the identity, location and nationality of any person concerned;

(f) The purpose for which the evidence, information or action is sought.

11. The requested Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

12. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

13. The requesting Party shall not transmit nor use information or evidence furnished by the requested Party for investigations, prosecutions or proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party.

14. The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.

15. Mutual legal assistance may be refused:

(a) If the request is not made in conformity with the provisions of this article;

(b) If the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests;

(c) If the authorities of the requested Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or proceedings under their own jurisdiction;

(d) If it would be contrary to the legal system of the requested Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

16. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.

17. Mutual legal assistance may be postponed by the requested Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or proceeding. In such a case, the requested Party shall consult with the requesting Party to determine if the assistance can still be given subject to such terms and conditions as the requested Party deems necessary.

18. A witness, expert or other person who consents to give evidence in a proceeding or to assist in an investigation, prosecution or judicial proceeding in the territory of the requesting Party, shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his personal liberty in that territory in respect of acts, omissions or convictions prior to his departure from the territory of the requested Party. Such safe conduct shall cease when the witness, expert or other person having had, for a period of fifteen consecutive days, or for any period agreed upon by the Parties, from the date on which he has been officially informed that his presence is no longer required by the judicial authorities, an opportunity of leaving, has nevertheless remained voluntarily in the territory or, having left it, has returned of his own free will.

19. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested Party, unless otherwise agreed by the Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the

Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.

20. The Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to, or enhance the provisions of this article.

Article 8

TRANSFER OF PROCEEDINGS

The Parties shall give consideration to the possibility of transferring to one another proceedings for criminal prosecution of offences established in accordance with article 3, paragraph 1, in cases where such transfer is considered to be in the interests of a proper administration of justice.

Article 9

OTHER FORMS OF CO-OPERATION AND TRAINING

1. The Parties shall co-operate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, with a view to enhancing the effectiveness of law enforcement action to suppress the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. They shall, in particular, on the basis of bilateral or multilateral agreements or arrangements:

(a) Establish and maintain channels of communication between their competent agencies and services to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of offences established in accordance with article 3, paragraph 1, including, if the Parties concerned deem it appropriate, links with other criminal activities;

(b) Co-operate with one another in conducting enquiries, with respect to offences established in accordance with article 3, paragraph 1, having an international character, concerning:

- (i) The identity, whereabouts and activities of persons suspected of being involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1;
- (ii) The movement of proceeds or property derived from the commission of such offences;
- (iii) The movement of narcotic drugs, psychotropic substances, substances in Table I and Table II of this Convention and instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;

(c) In appropriate cases and if not contrary to domestic law, establish joint teams, taking into account the need to protect the security of persons and of operations, to carry out the provisions of this paragraph. Officials of any Party taking part in such teams shall act as authorized by the appropriate authorities of the Party in whose territory the operation is to take place; in all such cases, the Parties involved shall ensure that the sovereignty of the Party on whose territory the operation is to take place is fully respected;

(d) Provide, when appropriate, necessary quantities of substances for analytical or investigative purposes;

(e) Facilitate effective co-ordination between their competent agencies and services and promote the exchange of personnel and other experts, including the posting of liaison officers.

2. Each Party shall, to the extent necessary, initiate, develop or improve specific training programmes for its law enforcement and other personnel, including customs, charged with the suppression of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. Such programmes shall deal, in particular, with the following:

(a) Methods used in the detection and suppression of offences established in accordance with article 3, paragraph 1;

(b) Routes and techniques used by persons suspected of being involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1, particularly in transit States, and appropriate countermeasures;

(c) Monitoring of the import and export of narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II;

(d) Detection and monitoring of the movement of proceeds and property derived from, and narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II, and instrumentalities used or intended for use in, the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1;

(e) Methods used for the transfer, concealment or disguise of such proceeds, property and instrumentalities;

(f) Collection of evidence;

(g) Control techniques in free trade zones and free ports;

(h) Modern law enforcement techniques.

3. The Parties shall assist one another to plan and implement research and training programmes designed to share expertise in the areas referred to in paragraph 2 of this article and, to this end, shall also, when appropriate, use regional and international conferences and seminars to promote co-operation and stimulate discussion on problems of mutual concern, including the special problems and needs of transit States.

Article 10

INTERNATIONAL CO-OPERATION AND ASSISTANCE FOR TRANSIT STATES

1. The Parties shall co-operate, directly or through competent international or regional organizations, to assist and support transit States and, in particular, developing countries in need of such assistance and support, to the extent possible, through programmes of technical co-operation on interdiction and other related activities.

2. The Parties may undertake, directly or through competent international or regional organizations, to provide financial assistance to such transit States for the purpose of augmenting and strengthening the infrastructure needed for effective control and prevention of illicit traffic.

3. The Parties may conclude bilateral or multilateral agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international co-operation pursuant to this article and may take into consideration financial arrangements in this regard.

Article 11

CONTROLLED DELIVERY

1. If permitted by the basic principles of their respective domestic legal systems, the Parties shall take the necessary measures, within their possibilities, to allow for the appropriate use of controlled delivery at the international level, on the basis of agreements or arrangements mutually consented to, with a view to identifying persons involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1, and to taking legal action against them.

2. Decisions to use controlled delivery shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the Parties concerned.

3. Illicit consignments whose controlled delivery is agreed to may, with the consent of the Parties concerned, be intercepted and allowed to continue with the narcotic drugs or psychotropic substances intact or removed or replaced in whole or in part.

Article 12

SUBSTANCES FREQUENTLY USED IN THE ILLICIT MANUFACTURE OF NARCOTIC DRUGS OR PSYCHOTROPIC SUBSTANCES

1. The Parties shall take the measures they deem appropriate to prevent diversion of substances in Table I and Table II used for the purpose of illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, and shall co-operate with one another to this end.

2. If a Party or the Board has information which in its opinion may require the inclusion of a substance in Table I or Table II, it shall notify the Secretary-General and furnish him with the information in support of that notification. The procedure described in paragraphs 2 to 7 of this article shall also apply when a Party or the Board has information justifying the deletion of a substance from Table I or Table II, or the transfer of a substance from one Table to the other.

3. The Secretary-General shall transmit such notification, and any information which he considers relevant, to the Parties, to the Commission, and, where notification is made by a Party, to the Board. The Parties shall communicate their comments concerning the notification to the Secretary-General, together with all supplementary information which may assist the Board in establishing an assessment and the Commission in reaching a decision.

4. If the Board, taking into account the extent, importance and diversity of the licit use of the substance, and the possibility and ease of using alternate substances both for licit purposes and for the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, finds:

(a) That the substance is frequently used in the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance;

(b) That the volume and extent of the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance creates serious public health or social problems, so as to warrant international action, it shall communicate to the Commission an assessment of the substance, including the likely effect of adding the substance to either Table I or Table II on both licit use and illicit manufacture, together with recommendations of monitoring measures, if any, that would be appropriate in the light of its assessment.

5. The Commission, taking into account the comments submitted by the Parties and the comments and recommendations of the Board, whose assessment shall be determinative as to scientific matters, and also taking into due consideration any other relevant factors, may decide by a two-thirds majority of its members to place a substance in Table I or Table II.

6. Any decision of the Commission taken pursuant to this article shall be communicated by the Secretary-General to all States and other entities which are, or which are entitled to become, Parties to this Convention, and to the Board. Such decision shall become fully effective with respect to each Party one hundred and eighty days after the date of such communication.

7. (a) The decisions of the Commission taken under this article shall be subject to review by the Council upon the request of any Party filed within one hundred and eighty days after the date of notification of the decision. The request for review shall be sent to the Secretary-General, together with all relevant information upon which the request for review is based.

(b) The Secretary-General shall transmit copies of the request for review and the relevant information to the Commission, to the Board and to all the Parties, inviting them to submit their comments within ninety days. All comments received shall be submitted to the Council for consideration.

(c) The Council may confirm or reverse the decision of the Commission. Notification of the Council's decision shall be transmitted to all States and other entities which are, or which are entitled to become, Parties to this Convention, to the Commission and to the Board.

8. (a) Without prejudice to the generality of the provisions contained in paragraph 1 of this article and the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention, the Parties shall take the measures they deem appropriate to monitor the manufacture and distribution of substances in Table I and Table II which are carried out within their territory.

(b) To this end, the Parties may:

- (i) Control all persons and enterprises engaged in the manufacture and distribution of such substances;
- (ii) Control under licence the establishment and premises in which such manufacture or distribution may take place;
- (iii) Require that licensees obtain a permit for conducting the aforesaid operations;
- (iv) Prevent the accumulation of such substances in the possession of manufacturers and distributors, in excess of the quantities required for

the normal conduct of business and the prevailing market conditions.

9. Each Party shall, with respect to substances in Table I and Table II, take the following measures:

(a) Establish and maintain a system to monitor international trade in substances in Table I and Table II in order to facilitate the identification of suspicious transactions. Such monitoring systems shall be applied in close co-operation with manufacturers, importers, exporters, wholesalers and retailers, who shall inform the competent authorities of suspicious orders and transactions.

(b) Provide for the seizure of any substance in Table I or Table II if there is sufficient evidence that it is for use in the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance.

(c) Notify, as soon as possible, the competent authorities and services of the Parties concerned if there is reason to believe that the import, export or transit of a substance in Table I or Table II is destined for the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, including in particular information about the means of payment and any other essential elements which led to that belief.

(d) Require that imports and exports be properly labelled and documented. Commercial documents such as invoices, cargo manifests, customs, transport and other shipping documents shall include the names, as stated in Table I or Table II, of the substances being imported or exported, the quantity being imported or exported, and the name and address of the exporter, the importer and, when available, the consignee.

(e) Ensure that documents referred to in subparagraph (d) of this paragraph are maintained for a period of not less than two years and may be made available for inspection by the competent authorities.

10. (a) In addition to the provisions of paragraph 9, and upon request to the Secretary-General by the interested Party, each Party from whose territory a substance in Table I is to be exported shall ensure that, prior to such export, the following information is supplied by its competent authorities to the competent authorities of the importing country:

- (i) Name and address of the exporter and importer and, when available, the consignee;
- (ii) Name of the substance in Table I;
- (iii) Quantity of the substance to be exported;
- (iv) Expected point of entry and expected date of dispatch;
- (v) Any other information which is mutually agreed upon by the Parties.

(b) A Party may adopt more strict or severe measures of control than those provided by this paragraph if, in its opinion, such measures are desirable or necessary.

11. Where a Party furnishes information to another Party in accordance with paragraphs 9 and 10 of this article, the Party furnishing such information may require that the Party receiving it keep confidential any trade, business, commercial or professional secret or trade process.

12. Each Party shall furnish annually to the Board, in the form and manner provided for by it and on forms made available by it, information on:

(a) The amounts seized of substances in Table I and Table II and, when known, their origin;

(b) Any substance not included in Table I or Table II which is identified as having been used in illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, and which is deemed by the Party to be sufficiently significant to be brought to the attention of the Board;

(c) Methods of diversion and illicit manufacture.

13. The Board shall report annually to the Commission on the implementation of this article and the Commission shall periodically review the adequacy and propriety of Table I and Table II.

14. The provisions of this article shall not apply to pharmaceutical preparations, nor to other preparations containing substances in Table I or Table II that are compounded in such a way that such substances cannot be easily used or recovered by readily applicable means.

Article 13

MATERIALS AND EQUIPMENT

The Parties shall take such measures as they deem appropriate to prevent trade in and the diversion of materials and equipment for illicit production or manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances and shall co-operate to this end.

Article 14

MEASURES TO ERADICATE ILLICIT CULTIVATION OF NARCOTIC PLANTS AND TO ELIMINATE ILLICIT DEMAND FOR NARCOTIC DRUGS AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES

1. Any measures taken pursuant to this Convention by Parties shall not be less stringent than the provisions applicable to the eradication of illicit cultivation of plants containing narcotic and psychotropic substances and to the elimination of illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances under the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention.

2. Each Party shall take appropriate measures to prevent illicit cultivation of and to eradicate plants containing narcotic or psychotropic substances, such as opium poppy, coca bush and cannabis plants, cultivated illicitly in its territory. The measures adopted shall respect fundamental human rights and shall take due account of traditional licit uses, where there is historic evidence of such use, as well as the protection of the environment.

3. (a) The Parties may co-operate to increase the effectiveness of eradication efforts. Such co-operation may, *inter alia*, include support, when appropriate, for integrated rural development leading to economically viable alternatives to illicit cultivation. Factors such as access to markets, the availability of resources and prevailing socio-economic conditions should be taken into account before such rural development programmes are implemented. The Parties may agree on any other appropriate measures of co-operation.

(b) The Parties shall also facilitate the exchange of scientific and technical information and the conduct of research concerning eradication.

(c) Whenever they have common frontiers, the Parties shall seek to co-operate in eradication programmes in their respective areas along those frontiers.

4. The Parties shall adopt appropriate measures aimed at eliminating or reducing illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances, with a view to reducing human suffering and eliminating financial incentives for illicit traffic. These measures may be based, *inter alia*, on the recommendations of the United Nations, specialized agencies of the United Nations such as the World Health Organization, and other competent international organizations, and on the Comprehensive Multidisciplinary Outline adopted by the International Conference on Drug Abuse and Illicit Trafficking, held in 1987, as it pertains to governmental and non-governmental agencies and private efforts in the fields of prevention, treatment and rehabilitation. The Parties may enter into bilateral or multilateral agreements or arrangements aimed at eliminating or reducing illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances.

5. The Parties may also take necessary measures for early destruction or lawful disposal of the narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II which have been seized or confiscated and for the admissibility as evidence of duly certified necessary quantities of such substances.

Article 15

COMMERCIAL CARRIERS

1. The Parties shall take appropriate measures to ensure that means of transport operated by commercial carriers are not used in the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1; such measures may include special arrangements with commercial carriers.

2. Each Party shall require commercial carriers to take reasonable precautions to prevent the use of their means of transport for the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. Such precautions may include:

(a) If the principal place of business of a commercial carrier is within the territory of the Party:

- (i) Training of personnel to identify suspicious consignments or persons;
- (ii) Promotion of integrity of personnel;

(b) If a commercial carrier is operating within the territory of the Party:

- (i) Submission of cargo manifests in advance, whenever possible;
- (ii) Use of tamper-resistant, individually verifiable seals on containers;
- (iii) Reporting to the appropriate authorities at the earliest opportunity all suspicious circumstances that may be related to the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1.

3. Each Party shall seek to ensure that commercial carriers and the appropriate authorities at points of entry and exit and other customs control areas co-operate, with a view to preventing unauthorized access to means of transport and cargo and to implementing appropriate security measures.

Article 16

COMMERCIAL DOCUMENTS AND LABELLING OF EXPORTS

1. Each Party shall require that lawful exports of narcotic drugs and psychotropic substances be properly documented. In addition to the requirements for documentation under article 31 of the 1961 Convention, article 31 of the 1961 Convention as amended and article 12 of the 1971 Convention, commercial documents such as invoices, cargo manifests, customs, transport and other shipping documents shall include the names of the narcotic drugs and psychotropic substances being exported as set out in the respective Schedules of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention, the quantity being exported, and the name and address of the exporter, the importer and, when available, the consignee.

2. Each Party shall require that consignments of narcotic drugs and psychotropic substances being exported be not mislabelled.

Article 17

ILLICIT TRAFFIC BY SEA

1. The Parties shall co-operate to the fullest extent possible to suppress illicit traffic by sea, in conformity with the international law of the sea.

2. A Party which has reasonable grounds to suspect that a vessel flying its flag or not displaying a flag or marks of registry is engaged in illicit traffic may request the assistance of other Parties in suppressing its use for that purpose. The Parties so requested shall render such assistance within the means available to them.

3. A Party which has reasonable grounds to suspect that a vessel exercising freedom of navigation in accordance with international law and flying the flag or displaying marks of registry of another Party is engaged in illicit traffic may so notify the flag State, request confirmation of registry and, if confirmed, request authorization from the flag State to take appropriate measures in regard to that vessel.

4. In accordance with paragraph 3 or in accordance with treaties in force between them or in accordance with any agreement or arrangement otherwise reached between those Parties, the flag State may authorize the requesting State to, *inter alia*:

- (a) Board the vessel;
- (b) Search the vessel;
- (c) If evidence of involvement in illicit traffic is found, take appropriate action with respect to the vessel, persons and cargo on board.

5. Where action is taken pursuant to this article, the Parties concerned shall take due account of the need not to endanger the safety of life at sea, the security of the vessel and the cargo or to prejudice the commercial and legal interests of the flag State or any other interested State.

6. The flag State may, consistent with its obligations in paragraph 1 of this article, subject its authorization to conditions to be mutually agreed between it

and the requesting Party, including conditions relating to responsibility.

7. For the purposes of paragraphs 3 and 4 of this article, a Party shall respond expeditiously to a request from another Party to determine whether a vessel that is flying its flag is entitled to do so, and to requests for authorization made pursuant to paragraph 3. At the time of becoming a Party to this Convention, each Party shall designate an authority or, when necessary, authorities to receive and respond to such requests. Such designation shall be notified through the Secretary-General to all other Parties within one month of the designation.

8. A Party which has taken any action in accordance with this article shall promptly inform the flag State concerned of the results of that action.

9. The Parties shall consider entering into bilateral or regional agreements or arrangements to carry out, or to enhance the effectiveness of, the provisions of this article.

10. Action pursuant to paragraph 4 of this article shall be carried out only by warships or military aircraft, or other ships or aircraft clearly marked and identifiable as being on government service and authorized to that effect.

11. Any action taken in accordance with this article shall take due account of the need not to interfere with or affect the rights and obligations and the exercise of jurisdiction of coastal States in accordance with the international law of the sea.

Article 18

FREE TRADE ZONES AND FREE PORTS

1. The Parties shall apply measures to suppress illicit traffic in narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II in free trade zones and in free ports that are no less stringent than those applied in other parts of their territories.

2. The Parties shall endeavour:

(a) To monitor the movement of goods and persons in free trade zones and free ports, and, to that end, shall empower the competent authorities to search cargoes and incoming and outgoing vessels, including pleasure craft and fishing vessels, as well as aircraft and vehicles and, when appropriate, to search crew members, passengers and their baggage;

(b) To establish and maintain a system to detect consignments suspected of containing narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II passing into or out of free trade zones and free ports;

(c) To establish and maintain surveillance systems in harbour and dock areas and at airports and border control points in free trade zones and free ports.

Article 19

THE USE OF THE MAILS

1. In conformity with their obligations under the Conventions of the Universal Postal Union, and in accordance with the basic principles of their domestic legal systems, the Parties shall adopt measures to suppress the use of the mails for

illicit traffic and shall co-operate with one another to that end.

2. The measures referred to in paragraph 1 of this article shall include, in particular:

(a) Co-ordinated action for the prevention and repression of the use of the mails for illicit traffic;

(b) Introduction and maintenance by authorized law enforcement personnel of investigative and control techniques designed to detect illicit consignments of narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II in the mails;

(c) Legislative measures to enable the use of appropriate means to secure evidence required for judicial proceedings.

Article 20

INFORMATION TO BE FURNISHED BY THE PARTIES

1. The Parties shall furnish, through the Secretary-General, information to the Commission on the working of this Convention in their territories and, in particular:

(a) The text of laws and regulations promulgated in order to give effect to the Convention;

(b) Particulars of cases of illicit traffic within their jurisdiction which they consider important because of new trends disclosed, the quantities involved, the sources from which the substances are obtained, or the methods employed by persons so engaged.

2. The Parties shall furnish such information in such a manner and by such dates as the Commission may request.

Article 21

FUNCTIONS OF THE COMMISSION

The Commission is authorized to consider all matters pertaining to the aims of this Convention and, in particular:

(a) The Commission shall, on the basis of the information submitted by the Parties in accordance with article 20, review the operation of this Convention;

(b) The Commission may make suggestions and general recommendations based on the examination of the information received from the Parties;

(c) The Commission may call the attention of the Board to any matters which may be relevant to the functions of the Board;

(d) The Commission shall, on any matter referred to it by the Board under article 22, paragraph 1(b), take such action as it deems appropriate;

(e) The Commission may, in conformity with the procedures laid down in article 12, amend Table I and Table II;

(f) The Commission may draw the attention of non-Parties to decisions and recommendations which it adopts under this Convention, with a view to their considering taking action in accordance therewith.

Article 22

FUNCTIONS OF THE BOARD

1. Without prejudice to the functions of the Commission under article 21, and without prejudice to the functions of the Board and the Commission under the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention:

(a) If, on the basis of its examination of information available to it, to the Secretary-General or to the Commission, or of information communicated by United Nations organs, the Board has reason to believe that the aims of this Convention in matters related to its competence are not being met, the Board may invite a Party or Parties to furnish any relevant information;

(b) With respect to articles 12, 13 and 16:

- (i) After taking action under subparagraph (a) of this article, the Board, if satisfied that it is necessary to do so, may call upon the Party concerned to adopt such remedial measures as shall seem under the circumstances to be necessary for the execution of the provisions of articles 12, 13 and 16;
- (ii) Prior to taking action under (iii) below, the Board shall treat as confidential its communications with the Party concerned under the preceding subparagraphs;
- (iii) If the Board finds that the Party concerned has not taken remedial measures which it has been called upon to take under this subparagraph, it may call the attention of the Parties, the Council and the Commission to the matter. Any report published by the Board under this subparagraph shall also contain the views of the Party concerned if the latter so requests.

2. Any Party shall be invited to be represented at a meeting of the Board at which a question of direct interest to it is to be considered under this article.

3. If in any case a decision of the Board which is adopted under this article is not unanimous, the views of the minority shall be stated.

4. Decisions of the Board under this article shall be taken by a two-thirds majority of the whole number of the Board.

5. In carrying out its functions pursuant to subparagraph 1(a) of this article, the Board shall ensure the confidentiality of all information which may come into its possession.

6. The Board's responsibility under this article shall not apply to the implementation of treaties or agreements entered into between Parties in accordance with the provisions of this Convention.

7. The provisions of this article shall not be applicable to disputes between Parties falling under the provisions of article 32.

Article 23

REPORTS OF THE BOARD

1. The Board shall prepare an annual report on its work containing an analysis of the information at its disposal and, in appropriate cases, an account of the explanations, if any, given by or required of Parties, together with any observations and recommendations which the Board desires to make. The Board may make such additional reports as it considers necessary. The reports shall be submitted to the Council through the Commission which may make such comments as it sees fit.

2. The reports of the Board shall be communicated to the Parties and subsequently published by the Secretary-General. The Parties shall permit their unrestricted distribution.

*Article 24*APPLICATION OF STRICTER MEASURES THAN
THOSE REQUIRED BY THIS CONVENTION

A Party may adopt more strict or severe measures than those provided by this Convention if, in its opinion, such measures are desirable or necessary for the prevention or suppression of illicit traffic.

*Article 25*NON-DEROGATION FROM EARLIER TREATY RIGHTS
AND OBLIGATIONS

The provisions of this Convention shall not derogate from any rights enjoyed or obligations undertaken by Parties to this Convention under the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention.

Article 26

SIGNATURE

This Convention shall be open for signature at the United Nations Office at Vienna, from 20 December 1988 to 28 February 1989, and thereafter at the Headquarters of the United Nations at New York, until 20 December 1989, by:

- (a) All States;
- (b) Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia;
- (c) Regional economic integration organizations which have competence in respect of the negotiation, conclusion and application of international agreements in matters covered by this Convention, references under the Convention to Parties, States or national services being applicable to these organizations within the limits of their competence.

*Article 27*RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL OR
ACT OF FORMAL CONFIRMATION

1. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by States and by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and to acts of formal confirmation by regional economic integration organizations referred to in article 26, subparagraph (c). The instruments of ratification, acceptance or approval and those relating to acts of formal confirmation shall be deposited with the Secretary-General.

2. In their instruments of formal confirmation, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Secretary-General of any modification in the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention.

Article 28

ACCESSION

1. This Convention shall remain open for accession by any State, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by regional economic integration organizations referred to in article 26, subparagraph (c). Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

2. In their instruments of accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Secretary-General of any modification in the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention.

Article 29

ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or by Namibia, represented by the Council for Namibia.

2. For each State or for Namibia, represented by the Council for Namibia, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For each regional economic integration organization referred to in article 26, subparagraph (c) depositing an instrument relating to an act of formal confirmation or an instrument of accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after such deposit, or at the date the Convention enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is later.

Article 30

DENUNCIATION

1. A Party may denounce this Convention at any time by a written notification addressed to the Secretary-General.
2. Such denunciation shall take effect for the Party concerned one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

Article 31

AMENDMENTS

1. Any Party may propose an amendment to this Convention. The text of any such amendment and the reasons therefor shall be communicated by that Party to the Secretary-General, who shall communicate it to the other Parties and shall ask them whether they accept the proposed amendment. If a proposed amendment so circulated has not been rejected by any Party within twenty-four months after it has been circulated, it shall be deemed to have been accepted and shall enter into force in respect of a Party ninety days after that Party has deposited with the Secretary-General an instrument expressing its consent to be bound by that amendment.
2. If a proposed amendment has been rejected by any Party, the Secretary-General shall consult with the Parties and, if a majority so requests, he shall bring the matter, together with any comments made by the Parties, before the Council which may decide to call a conference in accordance with Article 62, paragraph 4, of the Charter of the United Nations. Any amendment resulting from such a Conference shall be embodied in a Protocol of Amendment. Consent to be bound by such a Protocol shall be required to be expressed specifically to the Secretary-General.

Article 32

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. If there should arise between two or more Parties a dispute relating to the interpretation or application of this Convention, the Parties shall consult together with a view to the settlement of the dispute by negotiation, enquiry, mediation, conciliation, arbitration, recourse to regional bodies, judicial process or other peaceful means of their own choice.
2. Any such dispute which cannot be settled in the manner prescribed in paragraph 1 of this article shall be referred, at the request of any one of the States Parties to the dispute, to the International Court of Justice for decision.
3. If a regional economic integration organization referred to in article 26, subparagraph (c) is a Party to a dispute which cannot be settled in the manner prescribed in paragraph 1 of this article, it may, through a State Member of the United Nations, request the Council to request an advisory opinion of the International Court of Justice in accordance with Article 65 of the Statute of the Court, which opinion shall be regarded as decisive.

4. Each State, at the time of signature or ratification, acceptance or approval of this Convention or accession thereto, or each regional economic integration organization, at the time of signature or deposit of an act of formal confirmation or accession, may declare that it does not consider itself bound by paragraphs 2 and 3 of this article. The other Parties shall not be bound by paragraphs 2 and 3 with respect to any Party having made such a declaration.

5. Any Party having made a declaration in accordance with paragraph 4 of this article may at any time withdraw the declaration by notification to the Secretary-General.

Article 33

AUTHENTIC TEXTS

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Convention are equally authentic.

Article 34

DEPOSITARY

The Secretary-General shall be the depositary of this Convention.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE AT VIENNA, in one original, this twentieth day of December one thousand nine hundred and eighty-eight.

ANNEX

Table I

Ephedrine
Ergometrine
Ergotamine
Lysergic acid
1-phenyl-2-propanone
Pseudoephedrine

The salts of the substances listed in this Table whenever the existence of such salts is possible.

Table II

Acetic anhydride
Acetone
Anthranilic acid
Ethyl ether
Phenylacetic acid
Piperidine

The salts of the substances listed in this table whenever the existence of such salts is possible.